

Alla oleva dokumentti on digitaalisesti allekirjoitettu. Allekirjoittajien ja dokumenttien tiedot

Dokumentti

Kouvola_arviointikertomus_2020.pdf
Tiedosto

71e525422450f3e8ab32f89c13d14ad84fddd7e6af7d3bc256d98072f67cd6cfbebc4
e724d1d5c413c7ebe0467ea2973884d4beb6547a1578a150d1f1b6507df
Tarkistesumma

Allekirjoittajat

Kari Taskinen

12.5.2021

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Maija Kaarina Lehtomäki

12.5.2021

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Marja-Leena Heimonen

12.5.2021

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Risto Tapani Parviainen

12.5.2021

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Ismo Olavi Karstinen

12.5.2021

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Sirpa Laari

12.5.2021

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Teija Lea Marita Vanhala

12.5.2021

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Jaana Lehtilä

12.5.2021

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Seppo Nikkanen

12.5.2021

Nimi

Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Dokumenttien aitouden varmentaminen

Prosessin luontihetkellä kaikista allekirjoitukseen liitetyistä dokumenteista on laskettu tarkistesumma SHA-512 algoritmilla. Varmennuslinkki ohjaa sivulle jossa voitte selvittää onko hallussanne oleva dokumentti sama joka prosessiin on alun perin liitetty ja se jonka olette allekirjoittaneet.

<https://securemail.kouvola.fi/verify.cgi?link=NolpQzJmPcAQFjmlgYD6LtIBvEOUa6eIDxJ2jbDiPK88KRytbE>

KOUVOLA

AKTIIVISTEN KAUPUNKI

Arviointikertomus 2020

Kouvolan kaupungin tarkastuslautakunta 12.5.2021

Sisältö

Puheenjohtajan tervehdys	4
Keskeiset havainnot	5
Tarkastuslautakunnan tehtävä ja kokoonpano vuonna 2020	7
Johtopäätökset vastineista vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin	9
Talous	10
Kokonaistalouden arviointi	
Talouden tasapainottamisen arviointi	
Konsernin talouden tilanne	
Tarkastuslautakunnan vuoden 2020 työohjelmaan perustuva arviointi	17
Investoinnit	
Sopimushallinta	
Henkilöstö ja organisaatiouudistukset	
Kouvola Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy	
Kouvolan Asunnot Oy	
Merkittävimpien konserniyhtiöiden sitovien tavoitteiden arviointi	22
Vuoden 2020 tavoitteiden toteutumisen arviointi	26
Lopuksi	33

Puheenjohtajan tervehdys

Vuonna 2018 kaupungin karmea taloustilanne tuli yllätyksenä useille valtuutetuille sekä myös osalle kaupunginhallituksen jäseniä. Kaupungin tiedotteissa sekä paikallisessa mediassa oli jatkuvasti annettu liian positiivinen kuva tilanteesta. Kyseessä ei ollut mikään äkillinen taloustilanteen muutos, vaan pitkän ajan systemaattinen velaksi eläminen. Satunnaisilla tuloilla oli kaunisteltu tilinpäätöksiä.

Vuodesta 2009 kuntaliitoksesta alkaen tarkastuslautakunta on huomauttanut arviointikertomuksissaan talouden huonosta kehityksestä vuosittain. Niillä ei näytä olleen vaikutusta. Sama meno oli jatkunut. Valtuutetut luottivat saamaansa informaatioon ja tarpeellisia muutoksia ei tehty.

Jotta näin ei jatkossa enää tapahtuisi, tarkastuslautakunta suosittaa tässä arviointikertomuksessa muutamia asioita, jotka tarkastuslautakunta näkee tarpeellisiksi varsinkin nyt, kun uusi valtuusto aloittaa syksyllä työnsä.

Nykyiselle taloustiimille kuuluu kiitos hienosta työstä talouden seurannan kehittämisessä. Kun kehitystä vielä jatketaan julkaisemalla valtuutetuille visuaalisten esitysten lisäksi numeerista faktaa tiiviissä ja helposti saatavissa olevassa muodossa seuraavista asioista:

- tilinpäätösten ja talousarvioiden keskeiset tunnusluvut muutamilta edellisiltä ja tulevilta vuosilta
- tilinpäätösten Kouvolan ja verrokkikaupunkien vastaavat luvut

taataan valtuutetuille edellytykset päästä sisälle kaupungin taloustilanteeseen sekä hyvä pohja päätösten tekoon.

Vaikka 2020 tilinpäätös näyttää hyvältä, ei pidä unohtaa, mikä tilanne oli ennen Korona-avustuksia! Taustalla ovat edelleen samat säästötarpeet. Saadut avustukset ovat kertaluontoisia. Talouden tasapainottaminen tulevina vuosina pitää olla edelleen kirkkaana kaikkien mielessä.

Kouvolan viime vuosien arviointikertomukset ovat voittaneet palkintoja. Ne ovat olleet visuaalisesti erinomaisia ja tekstillisesti hyvin kirjoitettuja, mutta ovatko ne antaneet valtuutetuille riittävän tiiviissä muodossa tarpeellisen informaation. Olisiko syytä tiivistää muitakin kertomuksia, jotta valtuutetut todella syvennyisivät niihin.

Lopuksi haluan kiittää kaupungin vi-
ranhaltijoita ja varsinkin tarkastuslautakunnan jäseniä hyvästä yhteistyöstä ja toivottaa kaupungille hyviä päätöksiä talouden hoitamisessa. Valtion velat tulevat maksuun kunnille tavalla tai toisella.

Vain kaupungissa, jonka talous on kunnossa, on mahdollista toteuttaa asukkaiden toiveiden mukaisia palveluja!

Kari Taskinen,
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Keskeiset havainnot

Oikeansuuntainen talouden tasapainottaminen

Kouvolan kaupungin taloudellisen tilanteen merkittävän heikkenemisen vuoksi vuoden 2019 talousarvion laadinnan yhteydessä laadittiin talouden sopeuttamissuunnitelma toimenpiteineen vuosille 2019 – 2021. Nämä sopeuttamistoimenpiteet eivät olleet riittäviä talouden tervehdyttämiseksi, joten lisäkeinoja kartoitettiin sekä lyhyen (1–3 vuotta) että pidemmän aikavälin (yli 3 vuotta) tähtäimellä. Lyhyen aikavälin sopeuttamistoimina olivat mm. kunnallisveron korotus, omaisuuden myynti, omistajatuloutusten kasvattaminen sekä henkilöstökustannusten vähentäminen henkilöstöjärjestelyjen ja lomautusten muodossa. Pitemmän aikavälin keinoiksi määriteltiin palveluprosessien ja toimintatapojen kehittäminen, vaihtoehtoiset palvelujen tuottamistavat, tiukka henkilöstöressurssien tarkastelu sekä investointien priorisointi pitkän aikavälin investointisuunnitelmassa. Talouden tasapainottamistavoitteeksi on asetettu pysyvien säästöjen löytäminen vaiheittain niin, että vuodesta 2023 alkaen pysyvät säästöt ovat vuositasolla 10 milj. euroa. Vuoden 2020 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan 2020–2022 sisältyi useita sopeuttamistoimenpiteitä. Säästötavoitteet toteutuivat palveluverkkojen osalta lähes kokonaan, tulokertymässä tavoitteet toteutuivat osittain koronatilanteesta johtuen.

Tiukka taloudenpito ja talouden sopeuttamisohjelma tuottivat tulosta ja talous saatiin kääntymään oikealle uralle. Määrätietoista ja pitkäjänteistä talouden tasapainottamista on tarpeen edelleen jatkaa, koska epävarmuus tulevasta kehityksestä asettaa haasteita kuntien taloudelle.

Organisaatiouudistukset

Organisaatiouudistusten taustalla ovat olleet toimintaympäristön muutokset ja talouden sopeuttamistarpeet sekä peruskunnan muuttunut rooli sote-palvelujen siirryttyä Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle (Kymsote). Uudistusten tavoitteena on selkiyttää konserniohjausta ja vahvistaa sen roolia sekä selkiyttää johtamisen vastuualueita. Johtamisjärjestelmää yksinkertaistetaan ja organisaatorakennetta madalletaan vähentämällä johtamistasoja. Tarkoituksena on työnjaon tehostaminen, henkilöstöressurssien tarkoituksenmukainen käyttö sekä henkilöstön vastuiden ja tehtäväkuvien tarkastelu. Uudistuksilla virtaviivaistetaan palveluprosesseja ja lisätään sähköisiä palveluita.

Organisaatiouudistuksia on tehty nopealla syklillä. Lomautusten, koronahaasteiden ja palveluverkkoselvitysten kanssa tämä on aiheuttanut haasteita resursseissa ja johtamisessa. Samaan ajankohtaan ajoittuneet muutokset, henkilöstöön kohdistuvat säästötoimenpiteet ja koronavirusepidemia ovat aiheuttaneet epävarmuutta, millä on ollut vaikutusta henkilöstön työhyvinvointiin.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen – elinvoima, hyvinvointi, status

Kouvolan kaupungin väkiluku oli vuoden 2020 lopussa 81 187 asukasta. Väkiluku väheni edellisvuoteen verrattuna (82 113) 926 henkilöä, eli 1,1 %. Työttömyysluvut ovat samaan aikaan nousseet, erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on noussut merkittävästi. Työttömyyden nousussa merkittävänä tekijänä on ollut poikkeukselliset olot. Strategiaindikaattorien kehitys Kouvolassa on ollut heikkoa etenkin seuraavissa indikaattoreissa: maakunnan TKI osuus kansallisesti, väestömäärän kehitys, muuttohalukkuus ja imago.

Kaupunkistrategian asettamat Elinvoiman ja Hyvinvoinnin kasvu -ohjelmat on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.9.2019. Ohjelmien toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Talousarviovalmistelussa toimialat ja palvelut asettavat omat tavoitteensa, jotka konkretisoituvat toimenpiteiksi käyttösuunnitelmissa. Ohjelmat sisältävät yhdeksän päämäärää, joista on vuonna 2020 laadittu tiekartat vuosille 2020–2030. Syksyllä 2020 tiekarttojen noin 200 toimenpiteestä on lähdetty tunnistamaan merkittävät kokonaisuudet toimialojen yhteisillä työpajoilla ja poikkihallinnollisella keskustelulla siitä, mitkä ovat toimialoille yhteiset vaikuttavuutta luovat strategiset kokonaisuudet, joita olisi mahdollista hankkeistaa.

Vuosittain laadittava hyvinvointikertomus on yksi arvioinnin apuväline seurattaessa kasvuohjelmien toteutusta. Hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa esiin nousevat haasteet ovat vahvasti kytköksissä kaupungin omien hyvinvointia edistävien palveluiden lisäksi Kymsoten palveluihin sekä myös järjestöihin ja vapaaehtoistoimintaan.

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa 2020 nostettiin esille hyvinvointiin liittyen haasteina mm. hyvinvointia tukevien palveluiden kehittämisen haasteet taloudellisen tilanteen vuoksi, lasten ja nuorten osalta osallisuuden kokemuksen vähentyminen ja lastensuojelun asiakkuuksien kasvu, koulutuksen ulkopuolelle jääneiden kasvanut osuus, lukiolaisten nuuskankäyttö, yksinäisyyden koke-

mukset ja varhaisen tuen riittämättömyys mielenterveys-ongelmien hoidossa.

Työikäisten osalta mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25–64-vuotiaiden määrä on ollut kasvussa yhtäjaksoisesti vuodesta 2016, erityisesti naisten määrä on huolestuttava.

Ikäihmisten palveluissa omaishoidon peittävyys on pienentynyt ja kotihoidossa yksinäisyyden tunnetta kokevien osuus on kasvanut.

Terveystiedon edistäminen kuntajohdossa on Kouvolassa heikoin vertailukuntien joukossa ja koko maan tasoa matalampi.

Strategian 3 näkökulmaa, elinvoima, hyvinvointi ja status ovat osittain menossa hyvään suuntaan, mutta monet indikaattorit osoittavat, että strategiset tavoitteet ovat varsin kunnianhimoisia. Erityisesti väestökehitys on huolestuttava. Työtä tavoitteisiin pääsemiseksi tehdään toimenpidekokonaisuuksia konkreetisoimalla.

Loppuraportti strategian toteutumisesta valtuustokaudella 2017–2021 esitellään valtuustolle kesäkuussa 2021.

Sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä vastuu siirrettyä Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymälle (Kymsote) vuoden 2019 alusta lukien yhteistyön merkitys kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämässä kaupungin ja Kymsoten kesken korostuu.

Kärkihankkeet ovat edenneet ja etenemässä suunnitellusti. Kimolan kanavasta saadut kokemukset loppukesältä 2020 olivat myönteiset. RRT-hanke etenee aikataulussaan tavoitteena valmistuminen vuonna 2023.

Edunvalvontatyötä on toteutettu määrätietoisesti: Itärahanketta on edistetty yhdessä itäisen Suomen kaupunkien ja kuntien kanssa. Yhteistyö LUT-yliopiston kanssa maisteriohjelman käynnistämiseksi oli tavoitteena vuodelle 2019, koulutus käynnistyy syksyllä 2022.

Omistajaohjaus

Kouvolan kaupungin päivitetty konserniohje ja hyvä hallinto- ja johtamistapaohjeistus on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 20.8.2018. Kaupunginvaltuuston vahvistamat omistajapolitiittiset linjaukset on tarkoitettu ohjeeksi kaupungin päätöksentekijöille ja henkilöstölle, tytär- ja osakkuusyhteisöille sekä kuntayhtymille tulevien yksittäisten päätösten tueksi. Omistajapolitiittisten linjausten päivitystyö on kesken.

Erityisesti Kymsoten omistajaohjauksessa on kehitettävää (talouden raportointi ja analysointi omistajakunnille). Tarkastuslautakunta pyysi vuoden 2019 arviointikertomuksessaan selvitystä siitä, millä tavoin omistajaohjauksella varmistetaan, että sosiaali- ja terveystalouden kustannukset pysyvät hallinnassa ja kaupunki saa maksamilleen euroille vastinetta. Kymsoten palvelujen ostojen osuus kaupungin kaikista menoista on noin 53 prosenttia.

Kärkihankkeet ja edunvalvonta

Kullasvaaran logistiikka-alueella sijaitsevan Kouvolan rautatie- ja maantieterminaalien (Kouvola RRT) intermodaaliterminaalialueen rakennustyöt ovat edenneet suunnitellusti. RR-terminaalien rakennusurakka 2 valmistui ja rakennusurakka 3 käynnistyi vuoden 2020 aikana (aikataulu on 15.4.2020–4.5.2022). Kimolan kanava avautui 3.8.2020 ja ensimmäisenä veneilykautena (loppukesä 2020) tavoitteeksi asetettu venekuntien (1 000 venekuntaa/veneilykausi) määrä ylittyi jo muutamassa viikossa.

Kymsoten alijäämäkehitys on kaupungin kannalta huolestuttavaa, mikäli alijäämäkierrettä ei saada kuriin. Sote-uudistuksen toteutuessa ja kuntayhtymän purkautuessa on omistajakuntien maksettava syntyneet alijäämät.

Tarkastuslautakunnan tehtävä ja kokoonpano vuonna 2020

Tarkastuslautakunnassa on yhdeksän jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan

tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan esittelijänä ja sihteerinä toimii arviointipäällikkö (hallintosääntö 8 §).

Tarkastuslautakunta saatteli vs. arviointipäällikkö Katriina Lankisen eläkkeelle kukkien kera ja kiitti häntä erinomaisesta työstä. Kuvassa vasemmalta Ismo Karstinen, Jaana Lehtilä, Seppo Nikkanen, Katriina Lankinen, Sirpa Laari, Maija Lehtomäki, Kari Taskinen ja Marja-Leena Heimonen.

JÄSEN

Kari Taskinen, puheenjohtaja
Maija Lehtomäki, varapuheenjohtaja
Marja-Leena Heimonen
Risto Parviainen
Ismo Karstinen
Sirpa Laari
Teija Vanhala
Jaana Lehtilä
Seppo Nikkanen

VARAJÄSEN

Harri Niemelä
Seppo Hyökki
Pirjo Konttinen
Markku Ruotsalainen
Urpo Kunnasluoto
Jenni Paavola
Sini Niemelä
Karoliina Eklund-Vuorela
Petri Saloranta

ESTEELLISYYS

Seuraavat jäsenet eivät ole osallistuneet näiden yhtiöiden toiminnan arviointiin esteellisyys säännöksistä johtuen: Karstinen Ismo, KSS Energia Oy; Nikkanen Seppo, Kouvola Vesi Oy; Taskinen Kari, Kouvola Innovation Oy. Esteellisyys syntyy, jos jäsen toimii kyseisessä yhtiössä hallituksen jäsenenä tai työskentelee sen palveluksessa.

TILINTARKASTUS

Tilintarkastusyhteisönä tilikaudella 2020 on BDO Oy, vastuullinen tilintarkastaja Partner, JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela.

Arviointisuunnitelma, painopisteet ja arviointimenetelmät

Tarkastuslautakunnan työskentely pohjautuu vuosittain laadittavaan arviointisuunnitelmaan, jossa määritellään aikataulut, painopisteet ja käytettävät menetelmät.

Vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta arvioi:

- ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.
- onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Mikäli kaupungin taseessa on kattamatonta alijäämää, on tarkastuslautakunnan arvioitava myös

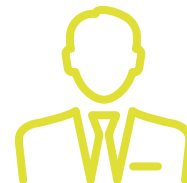
- talouden tasapainotuksen toteutuminen tilikaudella.
- voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyys.

Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan

selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arviointikertomuksen lisäksi valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta, valvoa 84 §:ssä säädetyn si-donnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi sekä valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään tarkemmin Kouvolan kaupungin hallintosäännössä (75 §) ja tiedon-saannista määrätään kuntalain 124 §:ssä.

Johtopäätökset vastineista vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin

Kaupunginvaltuusto (8.6.2020 § 22) on kehottanut kaupunginhallitusta ja muita tilivelvollisia ottamaan huomioon vuoden 2019 arviointikertomuksessa esille nostetut kysymykset ja antamaan niistä vastineensa valtuustolle ja tiedoksi tarkastuslautakunnalle lokakuun loppuun mennessä. Kaupunginhallitus on antanut selvityksensä valtuustolle 12.10.2020.

Talouden tasapainottaminen

Miten varmistetaan talouden sopeuttamistoimenpiteiden toteuttaminen? Korona aiheuttaa lisäkustannuksia, mutta sen osuutta on vaikea arvioida ja kokonaisuus kaikkine rinnakkaisvaikutuksineen realisoituu oletettavasti vasta vuosina 2021–2022–2023.

Tarkastuslautakunta toteaa, että talouden sopeuttamistoimenpiteet ovat edenneet suunnitellulla tavalla. Ottaen huomioon taloutta merkittävästi parantaneet valtion koronatuot, on sopeuttamistoimenpiteitä tarpeen jatkaa, jotta turvataan edellytykset tulevien vuosien suunniteltujen investointien toteuttamiseen ja turvataan laadukkaat palvelut jatkossakin.

Kymsoten omistajaohjaus

Miten omistajaohjauksella varmistetaan, että kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannukset pysyvät hallinnassa ja kaupunki saa maksamilleen euroille vastinetta?

Tarkastuslautakunta toteaa, että omistajaohjauksen tulee pyrkiä siihen, että raportointia maksuosuuksien kehityksestä ja analysointia talouden poikkeamista kehitetään edelleen. Vuoden 2020 osalta erityisesti erikoissairaanhoidon seitsemän miljoonan euron ylitys talousarviosta edellyttää Kymsotelta selvitystä ylityksen perusteista.

Vastine lastensuojelun euroille

Miten omistajaohjauksella varmistetaan, että kaupunki saa vastinetta lastensuojelutyöstä maksamilleen euroille?

Tarkastuslautakunta toteaa, että monialaista, asiakas-

lähtöistä yhteistyötä tulee kehittää vastaamaan asiakas-
tarpeeseen varhaiskasvatuksen, opetuksen ja kuntayhtymän toimijoiden kesken.

Työllisyyden edistämistoimenpiteet

Miten omistajaohjauksella varmistetaan, että kaupungin maksamalla työmarkkinatuen kuntaosuudella saada riittävät työllisyydenhoidon toimenpiteet?

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnat rahoittavat osan työttömyyden perusteella maksetusta työmarkkinatuesta. Kunta maksaa työmarkkinatuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä. Työmarkkinatuen kuntaosuuden nousu vuonna 2020 oli merkittävä edellisvuosien tasoon verrattuna. Pitkäaikaistyöttömyyden hoidossa Kymso-
ten rooli kuntoutuksen työtoiminnan ja työttömien terveydenhoidon järjestäjänä on ratkaiseva pitkäaikaistyöttömyyden kustannusten hallitsemiseksi. Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kustannus nousi noin 8 milj. euroon vuoden 2020 aikana oltuaan useita vuosia n. 7 milj. euron suuruinen. Tuloksellisella omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että työllisyydenhoidon toimenpiteet ovat vaikuttavia ja työmarkkinatuen kuntaosuus pienenee.

Kaavoituksen resurssien riittävyys

Miten kaupunkisuunnittelun/kaavoituksen nykyisillä henkilöstöresursseilla pystytään turvaamaan elinvoiman ja kaavoituksen ketterä yhteistyö ja resurssien käyttö yrityselämän tarpeisiin? Palvelulla on merkittäviä vaikutuksia kaupungin kehittämiseen ja elinvoimaan. Yritysten tarpeista johtuvat asemakaavamuutokset edellyttävät nopeaa reaktiokykyä. Kaavoitus on osa tonttituotantoketjua, uudiskaavatuotannon lisäksi myös kaavojen ajantasaisuuden vaikuttaa relevanttiin tonttitarjontaan.

Kaupunginhallituksen antamassa vastineessa vuoden 2019 arviointikertomukseen todetaan, että kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen resurssitarve on edelleen olemassa. Asia on etenemässä kaupungin organisaatiossa.

Talous

Kokonaistalouden arviointi

Mennyt tilikausi oli talouden kannalta erittäin poikkeava. Tätä kuvaa hyvin se, että kaupungin tulos muodostui yli 25 milj. euroa alkuperäistä talousarviota paremmaksi. Vielä keväällä 2020 koronapandemian puhjetessa tilanne näytti vaikealta ja koko kuntatalouden ennakoitiin kohtaavan merkittäviä haasteita. Kesällä ja alkusyksyllä tuli kuitenkin tietoon valtion mittavat koronatukitoimet kunnille. Tämä tarkoitti tilikauden 2020 päättymiseen mennessä valtionosuuksien lisäyksiä 24,2 milj. euroa, yhteisöveron jako-osuuden korotuksen vaikutuksia 5,3 milj. euroa ja muita valtionavustuksia 2,2 milj. euroa. Muilla valtionavustuksilla on tuettu koronatilanteen vaikutuksia eri palveluihin. Kompensaatioista koronavaikutusten ulkopuo-

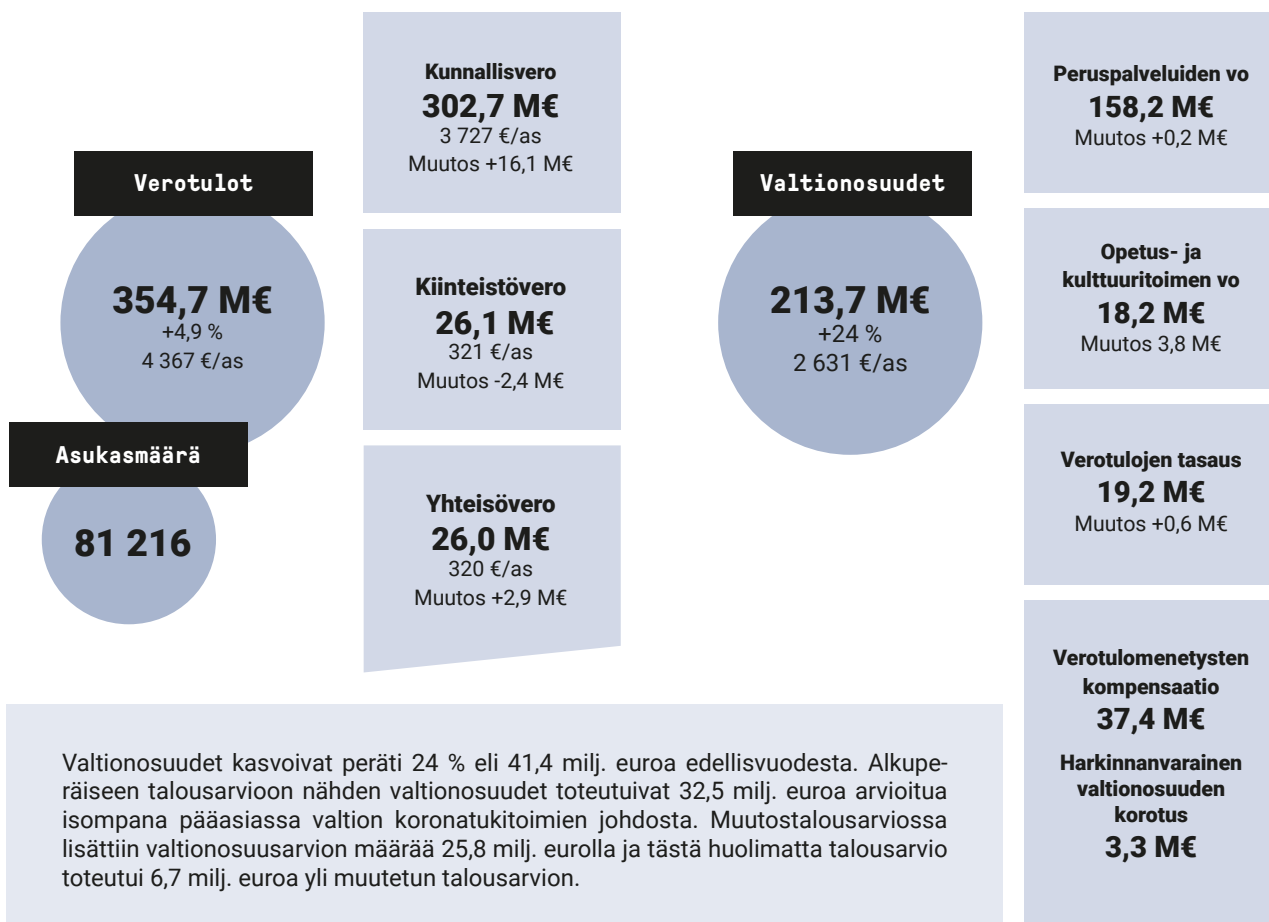
linen erä veromaksulykkäysten kompensatio 1,7 milj. euroa pienentää vuoden 2021 valtionosuuksia.

Verotulot kasvoivat lähes 5 % (16,7 milj. euroa) ja valtionosuudet peräti 24 % eli yli 41 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuus ja verotulotasausta pysyivät lähes ennallaan, mutta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet kasvoivat 3,8 milj. euroa. Verotulomenetysten kompensatio oli 37,4 milj. euroa. Valtionosuudet sisältävät harkinnanvaraista valtionosuutta 3,3 milj. euroa. Harkinnanvaraisen valtionosuuden saamiseen on todennäköisesti vaikuttanut merkittävästi se, että kaupunki on itse lähi-vuosina tehnyt jatkuvaa talouden tasapainottamistyötä.

Kaupungin kertyneet alijäämät, joita oli 13,7 milj. euroa,

Kuvaaja 1 Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja kertyi 2,7 milj. euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa ennakoitiin ja 6,7 milj. euroa enemmän muutettuun talousarvioon nähden. Edelliseen vuoteen nähden verotuloja saatiin 16,1 milj. euroa (4,9 %) enemmän. Kunnallisverot kasvoivat 5,6 % ja yhteisöverot 12,5 % edelliseen vuoteen nähden. Kiinteistövero-erojen määrä sen sijaan laski 2,4 milj. euroa.

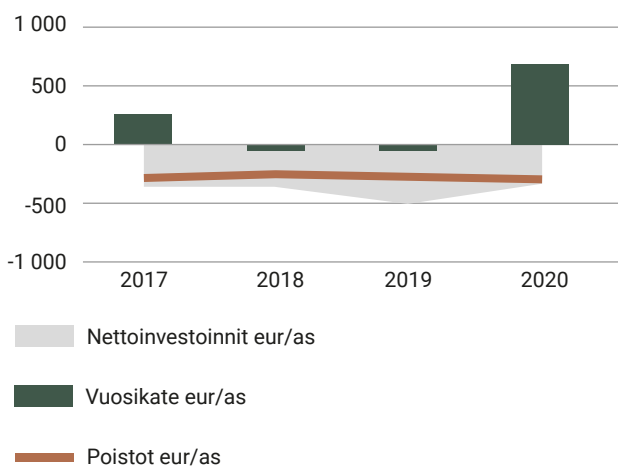

saatiin katettua ja tilikauden 2020 lopussa kaupungin taaseessa oli 18 milj. euroa ylijäämiä eli 221 euroa asukasta kohti. Koronatukien lisäksi kaupungin omilla säästötoimenpiteillä oli tärkeä osuutensa talouden positiivisessa kehityksessä. Kaupunkiorganisaatiossa toteutettiin lomautuksia, joilla tavoiteltiin 5,5 milj. euroa säästöjä. Lomautusten välittömät säästöt jäivät 4,4 milj. euroon, mutta vaikuttivat kuitenkin osaltaan hyvään tilikauden tulokseen. Kokonaisuudessaan henkilöstökulut laskivat 8 milj. euroa edellisestä vuodesta. Tilinpäätökseen sisältyy myös olennainen, 14,5 milj. euron pakollinen varaus, joka tehtiin Kymnsoten alijäämien kattamiseen.

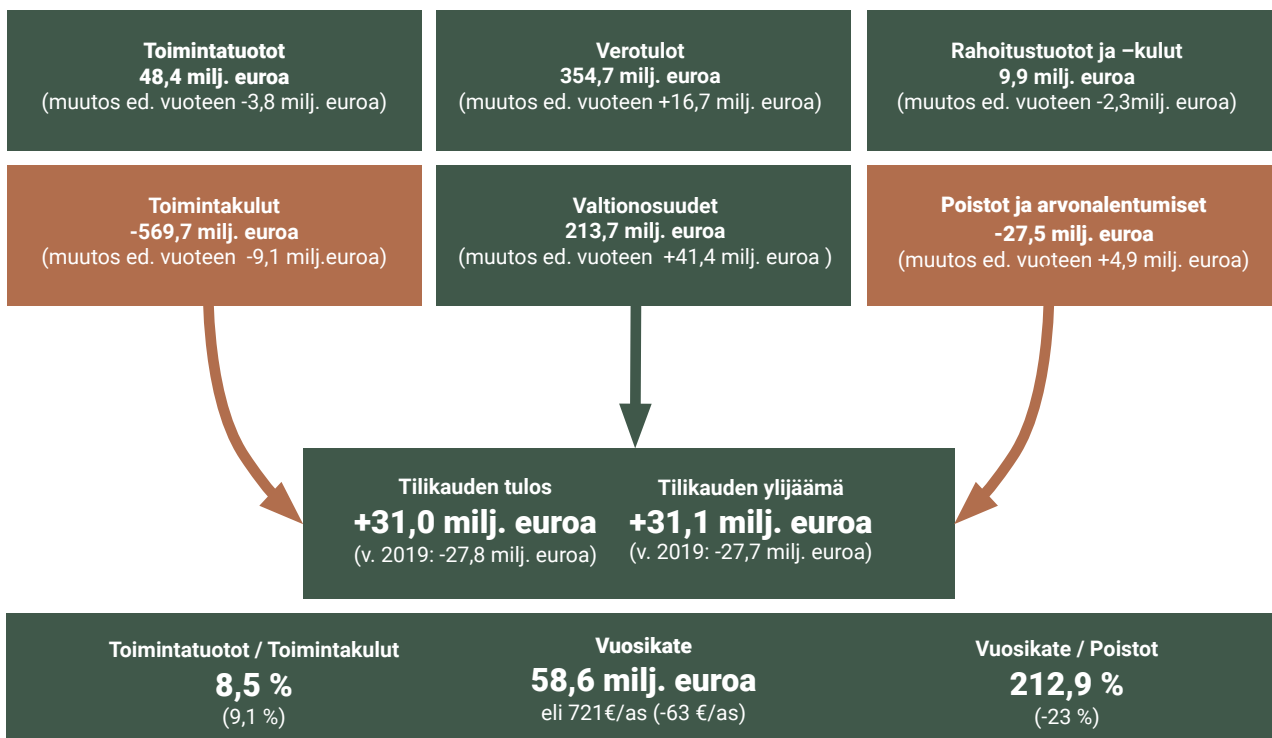
Vuosikate, joka kuvaa kaupungin jokapäiväisten tulojen ja menojen erotusta, oli 58,6 milj. euroa (v. 2019: -5,2 milj. euroa). Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Poiketen edellisvuodesta, vuosikate riitti tilikauden investointeihin reilusti.

Yksi keskeinen talouden arvioinnin tarkastelu liittyy poistojen ja investointien suhteeseen. Kaupungin nettoinvestoinnit (investointimenot vähennettynä rahoitusosuuksilla) olivat tilikaudella poistojen suuruiset. Vuonna 2020 poistot olivat -27,5 milj. euroa (v. 2019: -22,6 milj. euroa) ja nettoinvestoinnit -28 milj. euroa (v. 2019: -42,2 milj. euroa).

Kuvaaja 2 Vuosikate, nettoinvestoinnit ja poistot eur/as

Kuvaaja 3 Kaupungin tuloslaskelma

Kaupungin rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien
tulorahoitus
+209,5 %
(-12,3 %)

Toiminnan ja investointien
rahavirta viimeisen
5 vuoden aikana
-47,6 M€
(-102,1 M€)

Laskennallinen
lainanhoitokate
1,7
(-0,1)

Investointien tulorahoitus kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku parani olennaisesti edellisestä vuodesta. Tunnusluvun ollessa positiivinen, tarkoittaa se sitä, että kaupunki on pystynyt kattamaan kaikki investoinnit tulorahoituksellaan.

Tunnusluku parani selvästi edellisestä vuodesta, mutta tunnusluku on edelleen negatiivinen. Tämä tarkoittaa sitä, että menoja on jouduttu kattamaan kassavaroja vähentämällä ja ottamalla lisää lainaa.

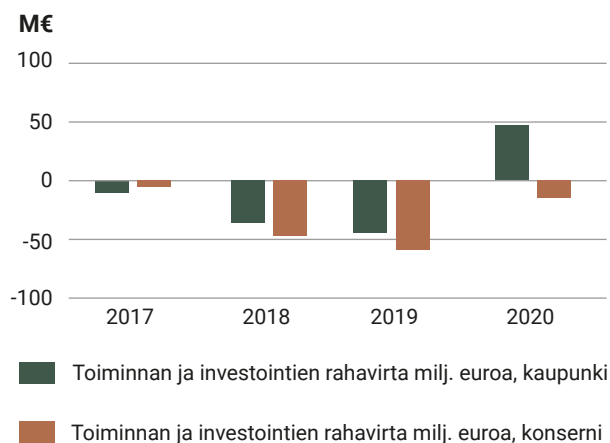
Lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluku koheni selvästi ja luvun ollessa yli 1, tarkoittaa se sitä, että tulorahoitus on riittänyt lainojen hoitoon.

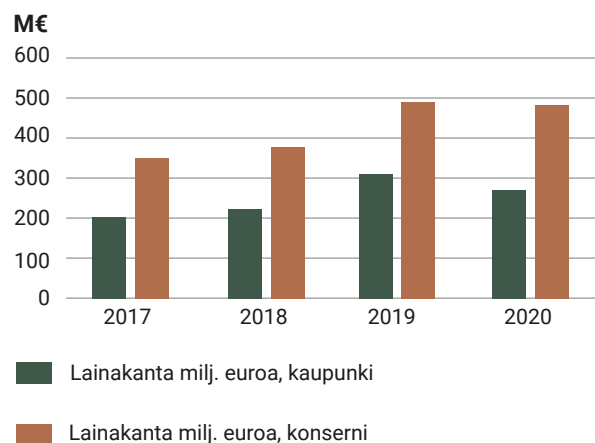
Tilikautta kuvaa hyvin myös toiminnan ja investoinnin rahavirta -luvun kehitys; edellisenä vuotena luku oli -45,8 milj. euroa, kun vuonna 2020 luku oli +45,5 milj. euroa. Tilikaudella pystyttiin siis tulorahoituksella kattamaan toiminta, investoinnit ja tämän jälkeen jäi tulorahoitusta 45,5 milj. euroa mm. lainojen lyhennyksiin. Tuloslaskelman toimintakate eli toimintatuottojen ja -kulujen erotus parani 0,6 % ja ilman Kymsojen alijäämien kattamiseen tehtyä pakollista varausta parannus olisi ollut 3,5 %.

Kaupungin lainamäärä on kasvanut viimeisten vuosien aikana. Vuosi 2020 teki tästä kuitenkin poikkeuksen, koska kaupungin lainakanta väheni 46 milj. euroa ja asukas-kohtainen lainakanta laski edellisestä vuodesta (v. 2020: 3 286 €/asukas, v. 2019: 3 806 €/asukas. Konsernin lainakanta pysyi lähes edellisvuoden tasolla ja oli vuoden 2020 tilinpäätöksessä 482 milj. euroa eli 5 935 €/asukas (v. 2019: 489 M€/5 952 €/asukas).

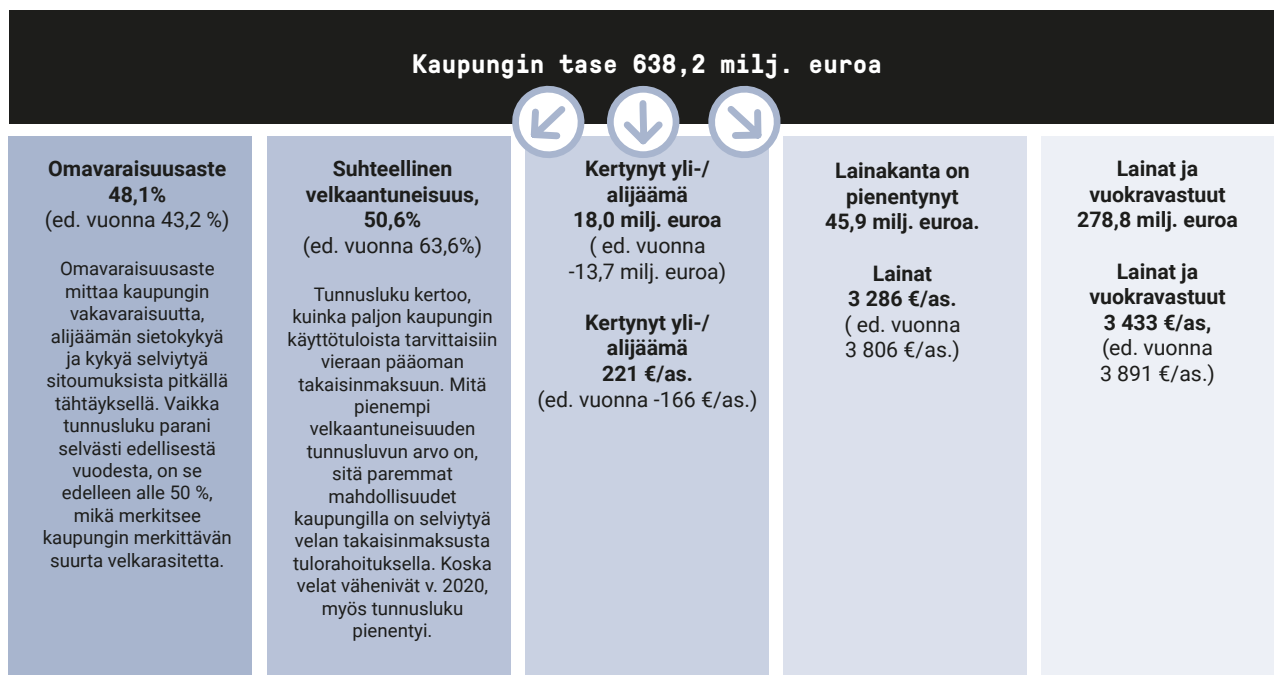
Kuvaaja 5 Toiminnan ja investointien rahavirta milj. euroa

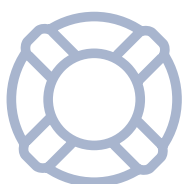
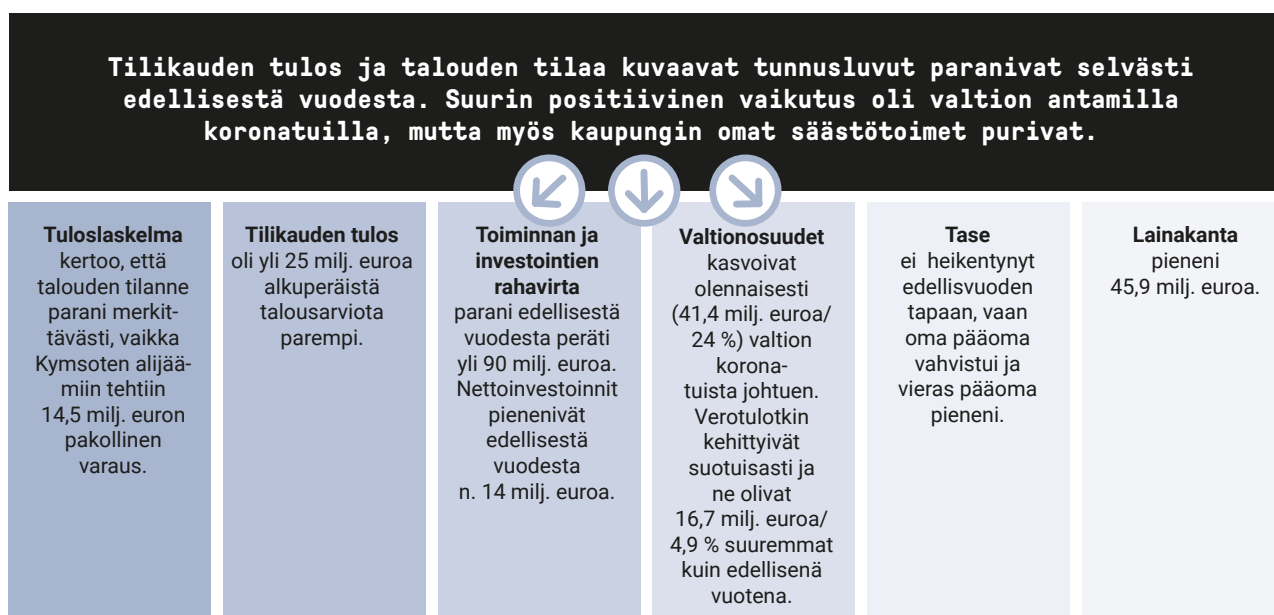
Kuvaaja 6 Lainakanta milj. euroa kaupunki ja konserni

Kuvaaja 7 Kaupungin tase

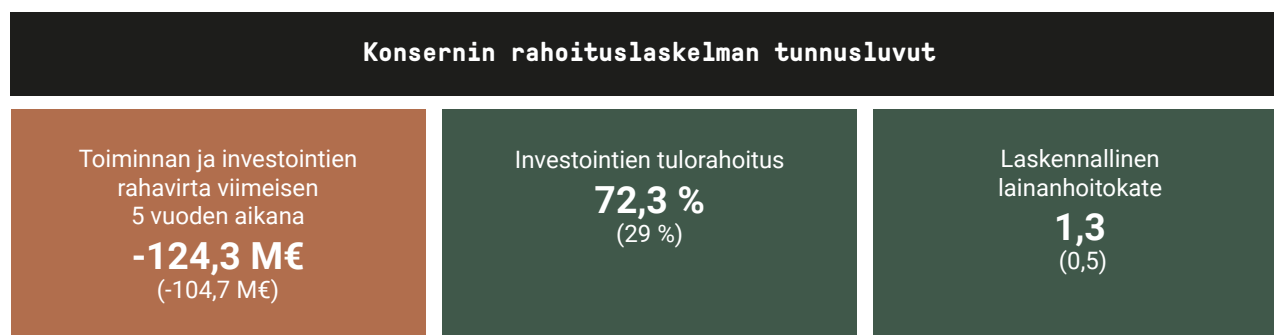
Kuvaaja 8 Tilikauden tulos ja talouden suunta

Kuvaaja 9 Konsernin tuloslaskelma

Kuvaaja 10 Konsernin rahoituslaskelma

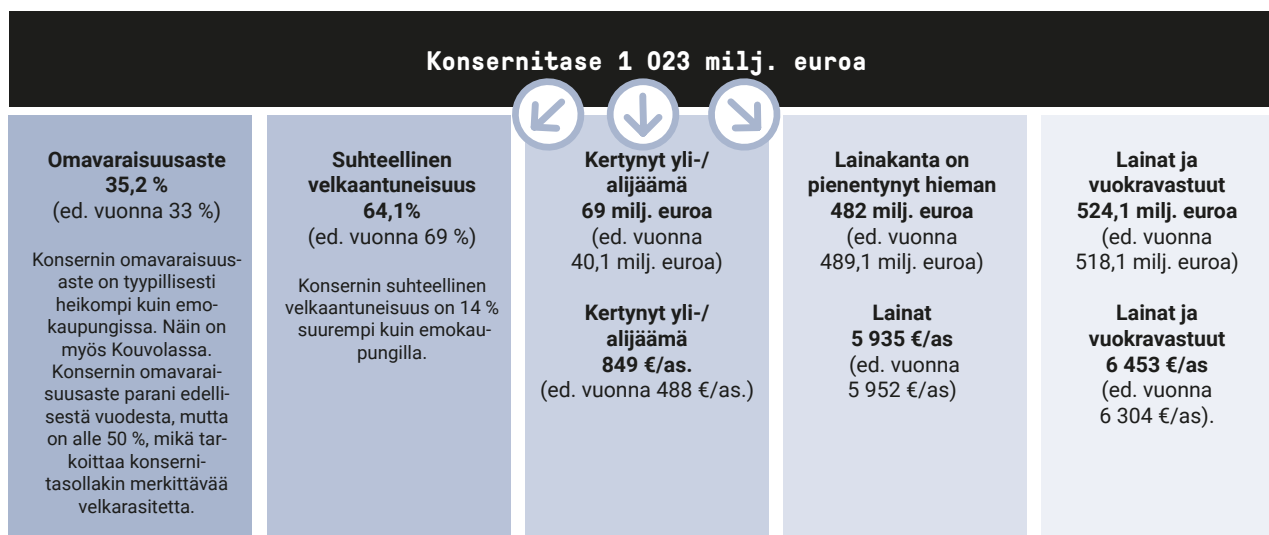
Toiminnan ja investointien rahavirta viideltä vuodelta laskettuna on olennaisesti miinuksella, joka tarkoittaa sitä, että tulorahoitus ei ole riittänyt kattamaan toimintaa ja investointeja.

Investointien tulorahoitus konsernitasolla parani selvästi. Investoinneista yli 2/3 pystyttiin rahoittamaan tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate parani olennaisesti edellisestä vuodesta ja tunnusluku näyttää, että tulorahoitus riitti lainojen hoitamiseen.

Kuvaaja 11 Konsernitase

Talouden tasapainottamisen arviointi

Kuten edellisinäkin vuosina, taloussuunnitelmaan 2021–2023 sisältyy useita talouden tasapainottamistoimenpiteitä, jotka ovat välttämättömiä tasapainoisen taloustilanteen saavuttamiseen. Suurimmat vaikutukset saadaan palveluverkoista, henkilöstösäästöistä, osinkotuloutuksista sekä veronkorotuksista. Lisäksi odotusarvona on sote-kustannusten maltillinen kehitys.

Vaikka vuoden 2020 tilinpäätöksessä saatiin katettua kertyneet alijäämät, on talouden liikkumavara edelleen hyvin ohut. Kaupungilla ei ole ns. puskuria, jota voitaisiin käyttää, vaan säästötoimenpiteillä ja kustannuksia alenta-ville muutoksilla luodaan perustaa kestäväälle taloudelle. Tulevaisuuden erityinen riski talouden kannalta on negatiivinen väestökehitys ja ikääntyvän väestön palvelutarpeen kasvu. Näihin on kyettävä varautumaan menojen vähentämisellä ja tulojen lisäämisellä.

Myös vuonna 2020 tehtiin talouden tasapainottamistyötä kaupunginhallituksen nimeämän ohjausryhmän johdolla. Ohjausryhmä esitti hallitukselle uusia säästötoimenpiteitä, joilla haettiin vuositason kustannussäästöjä 4,9–6,6 milj. euroa ja tämän lisäksi kertaluonteisia säästöjä n. 3 milj. euroa. Kaupunginhallitus ei kuitenkaan hyväksynyt esitettyjä säästöjä täysimääräisesti.

Voimassa olevan taloussuunnitelman 2021–2023 mukaan taloussuunnitelmakaudella tehdään yhteensä 19,6 milj. euroa ylijäämää (v. 2021: 8,0 milj. euroa, v. 2022: 5,2 milj. euroa ja v. 2023: 6,4 milj. euroa). Talous siis näyttää taloussuunnitelmakaudella tasapainoiselta eikä alijäämiä kerry katettavaksi. Tämä edellyttää kuitenkin määrätietoista toimintaa taloussuunnitelmaan sisältyvien säästöjen saavuttamiseksi. Myöskään isompia, esimerkiksi kaupungista riippumattomia yllätyksiä talouden tasapaino ei kestä.

Tarkastuslautakunnan havainnot

Tarkastuslautakunta toteaa, että talouden tasapainottamisessa on saatu suunta kääntymään vuonna 2020, mutta talouden tasapaino edellyttää, että taloussuunnitelmaan sisältyvät säästötoimenpiteet tulee toteuttaa täysimääräisesti vuosina 2021–2023.

Tarkastuslautakunta on vuoden aikana keskustellut valtuutettujen tiedonsaannista taloustilanteeseen liittyen sekä talousraportoinnin kehitystyön etenemisestä. Talousraportointia on kehitetty visuaaliseen muotoon (powerbi-visualisointi) ja kehitystyö jatkuu. Talousjohtaja on informoinut tarkastuslautakuntaa meneillään olevasta jatkokehitystyöstä ja aikatauluista. Tavoitteena on, että kehitystyön seuraavan vaiheen raportointiversiot ovat käytettävissä toukokuussa 2021.

Tarkastuslautakunnan suositus

Tarkastuslautakunta toteaa, että talousraportoinnin kehitystyö on edennyt hyvin ja pitää tärkeänä, että seuraavilla toimenpiteillä varmistetaan valtuutettujen riittävä tiedonsaanti jatkossakin:

- Uuden valtuustokauden alussa luottamushenkilöille annetaan aiemman käytännön mukaisesti sekä luottamushenkilö- että talouskoulutusta,
- Tilinpäätöksen esittelyn yhteydessä vastuullinen tilintarkastaja antaa valtuustolle yhteenvedon kaupungin talouden tilanteesta yhdessä talousjohtajan kanssa,
- Tilinpäätöksen ja osavuosikatsauksen yhteydessä valtuusto saa tiivistetyn yhteenvedon kaupungin taloustilanteesta muutamalta menneeltä ja tulevalta vuodelta sekä verokkikutien vertailuluvut muutamalta vuodelta,
- Kärkihankkeista tuotetaan raportti investointien etenemisestä, niiden toteutuneista kuluista ja tuotoista.

Konsernin talouden tilanne

Kriisikuntakriteerit ovat uudistuneet. Uusia kriteereitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Vuosina 2019–2021 erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn sovelletaan kuntalain 118 §:n mukaisia aiempia kriteereitä.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty Kouvolan kaupungin kriisikuntakriteerien toteutuminen sekä voimassa olevien että uusien kriisikuntakriteerien näkökulmasta. Konsernin lainamäärän sekä lainojen ja vuokravastuiden määrän vertailulukuina on käytetty vuoden 2019 tietoa. Taulukoihin on merkitty kriisikuntakriteerien raja-arvot ja osoitettu niiden tilanne toteutumiseen nähden seuraavasti:

✓ Kriteerin raja-arvo ei täyty ✗ Kriteerin raja-arvo täyttyy

Kriisikuntakriteerit 2021 asti	Raja-arvo	2020	Tilanne 2020	2019	Tilanne 2019
Kattamaton alijäämä, milj. euroa	4 vuotta	+ 18,0	✓	-13,7	✗
Konsernialijäämä asukasta kohden	1. vuonna > 500 2. vuonna > 1 000	849	✓	488	✓
1. Konsernin vuosikate, milj. euroa	negatiivinen	78,1	✓	27,8	✓
2. Tuloveroprosentti	kuntien ka +1,0	21,25	✓	20,75	✓
3. Konsernin lainamäärä asukasta kohden*	kuntien ka +50% (10 658)	5 935	✓	5 952	✓
4. Konsernin suhteellinen velkaantuminen	> 50	64,1	✗	69,0	✗

Kriisikuntakriteerit 2022 alkaen	Raja-arvo	2020	Tilanne 2020	2019	Tilanne 2019
Kattamaton alijäämä, milj. euroa	4 vuotta	+ 18,0	✓	-13,7	✗
Konsernialijäämä asukasta kohden	1. vuonna > 500 2. vuonna > 1 000	849	✓	488	✓
1. Konsernin vuosikate poistoista	< 80%	170,5	✓	68,6	✗
2. Tuloveroprosentti	kuntien ka +2,0	21,25	✓	20,75	✓
3. Konsernin lainat ja vuokravastuut	kuntien ka +50% (12 342)	6 453	✓	6 080	✓
4. Konsernin laskennallinen lainanhoitokate	< 0,8	1,3	✓	0,5	✗

Tarkastuslautakunnan havainnot

Tarkastuslautakunta toteaa, että tilinpäätöksessä on hyvin havainnollistettu kaupunkikonsernin taloudellinen tilanne sekä nykyisillä kriteereillä että vuonna 2022 voimaan astuvilla kriteereillä. Vuonna 2020 konsernin tilanne kriteerien valossa on parantunut edellisvuoteen verrattuna. Konsernin lainakanta on kohtuullisella tasolla verrattuna suurten kaupunkien vastaviin lukuihin. Velkaantuneisuuteen on kuitenkin tulevaisuudessa syytä kiinnittää huomiota, ettei konsernin kokonaislainamäärä nouse kohtuuttoman suureksi lainanhoitokykyyn nähden.

Tarkastuslautakunnan vuoden 2020 työohjelmaan perustuva arviointi

Investoinnit

Kaupungin investointimenot olivat yhteensä 30,3 milj. euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 4,9 milj. eurolla. Investointituloja toteutui 2,8 milj. euroa. Rahoitusosuuksia kertyi 2,3 milj. euroa ja pysyvien vastaavien myyntituloja 0,4 milj. euroa. Investointeihin tehtiin useita talousarvio-muutoksia, jotka lisäsivät talousarvion investointimenoja noin 0,2 milj. eurolla. Nettoinvestointien toteuma oli 27,5 milj. euroa, eli 4,9 milj. euroa alle muutetun talousarvion.

Merkittävimmät investoinnit olivat pääpelastusasema ja VPK-tilojen laajennus, KSAO Mara/sote peruskorjaus, RR-terminaalin rakentaminen, Hirvelän ja Virtakiven venesatamat, Rantapuisto ja Kymijoen rantaraitti.

Olennaisimmat investointimäärärahojen alitukset olivat:

- Kaupunginhallitus, Konsernipalvelut: rakennukset (2,6 milj. euroa)
- Tekninen lautakunta: RR-terminaalin rakentaminen (1,5 milj. euroa)

Lähivuosien investoinnit Kouvolassa keskittyvät pitkälti vuosille 2020–2027 painottuvaan kouluverkon uudistamiseen. Lisäksi on tehty selvitys päiväkotiverkon uudistamisesta, joka tarkentuu investointi- ja rakentamissuunnitelmaratkaisujen yhteydessä.

Uuden uimahallin osalta suunnittelu on käynnistynyt alkuvuodesta 2021 ja sen rakentaminen sisältyy investointisuunnitelmaan vuosille 2023–2024. Uimahalliverkkoa tarkastellaan uuden hallin valmistuttua.

Tarkastuslautakunta, tilintarkastaja ja kaupungin viranhaltijat ovat vuoden 2020 aikana keskustelleet ja käynnistäneet selvityksen, kuinka merkittävimpien investointien päätöksentekoa, seurantaa ja loppuraportointia sekä tavoiteltujen tavoitteiden raportointia kehitetään.

Käydyissä keskusteluissa on todettu, että pääosin investoinnit käsitellään kaupungin ohjeiden mukaan ja prosessi on toimiva. Investointien kirjanpidollisessa käsitte-

lyssä noudatetaan Kuntaliiton yleisohjeita. Investointien muuhun kuin viralliseen tilinpäätös- ja talousarvioraportointiin ei ole olemassa ohjetta eikä annettuja malleja. Kunnissa tehdään investointien raportointia hyvin erilaisilla malleilla. Investointien päätöksenteon yhteydessä olisi tärkeää määritellä, mitkä ovat kaupungille elinvoiman kannalta merkittäviä investointeja. Näille investoinneille tulee määritellä euromäärien lisäksi toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteet voivat koskea esimerkiksi palvelujen tai asiakasmäärän kasvattamista, kaupungin kasvupotentiaalin tukemista tai palvelutoiminnan uudistusta. Investointien seurantaan ja raportointiin sekä loppuselvitykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, kuten myös asetettujen tavoitteiden arviointiin. Investoinnin merkitys olisi siten syytä näkyä selkeämmin päätösten perusteena.

Käytyjen keskustelujen pohjalta taloustiimi on valmisteellut raportointipohjan merkittävimpien investointien seurantaa ja raportointia varten. Investointien seurantareportit sisältyvät tilinpäätökseen. Seurantareportti sisältää kuvauksen investoinnista, riskiarvion, tilannekuvan ja kokonaiskustannukset sekä rahoitusosuudet päähankkeessa sekä siihen liittyvissä osahankkeissa.

Tarkastuslautakunnan havainnot

Tarkastuslautakunta toteaa, että investointien seurannan ja raportoinnin kehitystyö on edennyt hyvin ja tilinpäätökseen sisältyy selvitys investointien kehityksestä, toteutumisesta ja tilanteesta.

Sopimushallinta

Kaupungin sopimushallinnan kehittäminen on alkanut syksyllä 2018 Cludia -sopimushallintajärjestelmän hankinnalla. Kaikki sopimushallinta on sähköisessä muodossa järjestelmässä, jossa sopimusten hallinta on kokonaista uuden sopimuksen luomisesta sopimuskauden päättämiseen asti. Järjestelmän käyttöönottoprojekti toteutettiin vuonna 2019. Sopimusten vienti järjestelmään alkoi, kun perustettu projektiryhmä oli määritellyt kaupungin tarpeisiin soveltuvat sopimustyytit. Järjestelmään on viety kaikki 1.1.2019 voimassa olleet sekä sen jälkeen tehdyt uudet sopimukset.

Talousarvion sitovaksi tavoitteeksi on määritelty, että kaupungin sopimusvalvonnan prosessin tehokkuus kasvaa digitalisoinnin tuella. Sähköisen sopimushallinnan sopimus pohjat ovat toimialojen yhteiskäytössä ja toimialojen valmiutta luoda uusia sopimus pohjia vahvistetaan koulutusta tarjoamalla.

Sopimusjuridiikan koulutus on järjestetty ja lisäksi muita sopimushallinnan koulutustilaisuuksia on toteutettu 6 kpl. Uusia yhteiskäyttöisiä sopimus pohjia on valmisteltu 2 kpl. Sopimusten vienti järjestelmään on tilinpäätöshetkellä meneillään.

Tarkastuslautakunnan havainnot

Tarkastuslautakunta toteaa, että sopimushallinnan kehittäminen on edennyt suunnitellusti. Sopimusten asianmukaisella valvonnalla huolehditaan siitä, ettei kaupunkiin pääse muodostumaan sopimuksettomia tilanteita ja että kilpailutukset tulee hoidettua ajallaan.

Henkilöstö ja organisaatiouudistukset

Vuonna 2019 käydyissä yt-neuvotteluissa tavoitteeksi asetettiin, että kaupungin henkilöstö vähenee yhteensä 120 henkilötyövuodella vuoden 2020 loppuun mennessä. Asetetut tavoitteet toteutuivat.

Eläkkeelle siirtyi vuoden 2020 aikana yhteensä 100 työntekijää. Eläköitymisen myötä vapautuneista viroista ja tehtävistä jätettiin täyttämättä 36 eli 36 prosenttia.

Henkilöstömenot olivat vuonna 2020 yhteensä noin 143,0 milj. euroa, kun ne olivat vuotta aiemmin 150,7 milj. euroa. Henkilöstömenot vähenivät edellisvuodesta noin 7,8 milj. eurolla eli 5,2 prosentilla. Henkilöstömenojen osuus toimintakuluista oli noin 25 %. Henkilöstön lomautuksista kertyi välittömiä henkilöstömenojen säästöjä noin 4,36 milj. euroa.

Henkilöstön sairastavuutta koskeva tunnusluku vuonna 2020 oli 17,0 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Tunnusluku nousi edellisvuodesta 0,1 kalenteripäivällä. Talousarviossa asetettua tavoitetta 16,5 kalenteripäivää/henkilötyö-

vuosi ei saavutettu. Jos otetaan huomioon lomautusten pienentävä vaikutus tunnusluvun jakajaan, niin ilman lomautuksia asetettu tavoite olisi saavutettu.

Työhyvinvointijohtamisen kehittyminen ja työkyvyn tukemisen paraneminen ovat olleet vuoden 2020 talousarvion tavoitteita. Viime vuonna uudistettiin Hyvinvoiva työntekijä ja sujuva työ -työkyvyn toimintamalli ja Selvä peli -päihdeohjelma. Vuoden 2020 aikana uudistettiin henkilöstön etätyöohjeet.

Työhyvinvointikysely toteutettiin marraskuussa 2020. Tulokset edellisvuoteen olivat hieman heikentyneet tai pysyneet samalla tasolla. Koronavirusepidemia ja lomautukset vaikuttivat tuloksiin.

Tarkastuslautakunnan havainnot

Tarkastuslautakunta toteaa, että:

- Huolimatta erityisen haasteellisesta vuodesta, on Kouvolan kaupunki toteuttanut vastuullista henkilöstöpolitiikkaa lukuisilla toimintatavoilla tukeakseen henkilöstön jaksamista poikkeuksellisissa työoloissa.
- Lomautusten vaikutus henkilöstön työhyvinvointiin on ollut merkittävä, etenkin kun se ajoitui koronapandemian kanssa samaan aikaan – aikaansaatu välitön henkilöstömenojen säästö (4,36 milj. euroa) oli kuitenkin kaikkien muiden säästötoimien lisäksi tarpeellinen talouden tervehdyttämistoimenpide tulevaisuuden kannalta.
- Sairauspoissaoloissa asetettua tavoitetta ei saavutettu (lomautukset vaikuttivat tunnuslukuun pienentämällä henkilötyövuosi-jakajaa).
- Toteutuneita pysyviä henkilöstösäästöjä on aikaansaatu luontaisen poistuman kautta.
- Henkilöstön työhyvinvoinnin tilaa tutkitaan systemaattisesti vuosittain toteutettavalla työhyvinvointikyselyllä sekä 3 kertaa vuodessa fiilismittarilla.
- Henkilöstö on osoittanut sitoutuneisuuttaan suoriutuen haasteellisesta vuodesta erittäin hyvin.

Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy

Tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointiohjelmaan sisältyi Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy:n (KRAO) toiminnan arviointi. KRAO on kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö.

Yhtiön toimialana on tarjota ja järjestää rautatiealan ammatillista koulutusta ja sitä tukevaa muuta koulutusta sekä aikuiskoulutusta. Lisäksi yhtiön toimialana on tarjota ja järjestää toisen asteen ammatillista koulutusta ja sitä tukevaa muuta koulutusta ja palveluja, työelämän

kehittämisen ja innovaatiotoimintaa sekä valmennusta ja konsultointia.

Hallituksen kokoonpano: Kossila Päivi (pj), Karvonen Tapio, Frosti Lauri, Sollo Jani, Paavola Jenni. Hallitusta on täydennetty kaupunginhallituksen konsernijaoston päätöksellä 19.5.2020 § 21, jolloin asiantuntijajäseneksi hallitukseen nimettiin kehitysjohtaja Petteri Portaankorva. Toimitusjohtaja vaihtui 1.2.2020.

Toteutunut

Osittain

Ei toteutunut

Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma	TALAN ARVIO
KRAOn johtamisjärjestelmän varmistaminen ja virtaviivaistaminen	KRAOn organisaation ohentaminen	Koulutus- ja kehittämispäällikön tehtävä siirretty toimitusjohtajalle	
Laatusertifikaatin uusiminen	Laatusertifikaatin varmistaminen Laatujärjestelmän poikkeamia 0	Toimintajärjestelmä on uudelleen-sertifioitu, ei poikkeamia	
KRAOn rooli Väyläviraston ratateknisen oppimiskeskuksen ROKin toiminnassa vahvistuu	KRAO ROKin koulutusjohtajapalvelun tuottajana	Ei toteutunut, Väylävirasto siirtänyt kilpailutuksen 2021 keväälle	
Toiminnan joustavuuden ja asiakaslähtöisyyden vahvistaminen kehittämällä digitaalisia ratkaisuja, mm. verkkokursseja	Opiskelijapalaute, asiakastutkimus	Verkkoluentopilotti on hyväksytty- ja testausvaiheessa	
Taloudellinen toiminta	Tilikauden 2020 tappio max 500 000 euroa	Tappio 533 000 euroa	
Työllistetään kaksi palkkatukeen oikeutettua pitkäaikaistyötöntä tai velvoitetyöllistettävää	Työllistetty	ei	
Hankintaperusteissa annetaan lisäpisteitä, jos toimittaja työllistää pitkäaikaistyöttömiä	Huomioitu	ei	

Kouvolan Rautatie ja Aikuiskoulutus Oy	TP 2020	TP 2019	Muutos-%
Liikevaihto	579	5 432	-89,3
Liikevoitto/-tappio	-472	246	-291,9
Tilikauden voitto/tappio	-533	17	-3 235,3

Talousarviossa oli varattu investointimääräraha 800 000 euroa vuodelle 2020. Diesel-simulaattorit ovat sekä teknisesti että ohjelmallisesti vanhentuneet ja ne on uusittava. Hankintaprosessi käynnistettiin syksyllä 2019. Tavoitteena on, että uudet diesel-simulaattorit ovat tuotantokäytössä vuonna 2021.

Talouden tavoite ei toteutunut, yhtiö tappio oli 533 000 euroa. Korona-pandemia on heijastunut yhtiön tulokselisuuteen. Kuljettajakoulutuksia on peruuntunut ja koulutukset ovat olleet vähäisiä.

Yhtiölle asetetut toiminnan tavoitteet ovat toteutuneet osittain. Asiakaslähtöisyyttä on lisätty ja tavoitettu uusia asiakkaita. Resursseja on käytetty toiminnan kehittämiseen (opetusmateriaalin ajantasaistaminen, verkko-toteutusten valmiuksien kehittäminen, simulaattoreiden uusiminen ja etätyöskentely).

Liiketoiminnan kulurakennetta on tarkasteltu kriittisesti, mm. toimitilojen vuokrakustannuksia pienennetään vastaamaan tilatarvetta irtisanomalla osa vuokratiloista.

Yhtiön strategia uudistettiin vuoden 2020 aikana.

Toiminnan järjestämisen suurimmat haasteet kohdistuvat tilauskannan suhdanneherkkyyteen. Kuljettajakoulutukset toteutuvat epätasaisesti ja liikevaihto vaihtelee voimakkaasti. Kustannusrakenteen on kyettävä joustamaan hiljaisen kysynnän aikana, jotta alijäämät kyetään minimoimaan.

Tulevaisuudessa KRAO:n toiminnan tarkoituksenmukaisuuden varmistaminen on keskeistä. Riittävät henkilöstöresurssit tulee turvata henkilöstön korkea ikärakenne ja eläköityminen huomioiden. KRAO on asiantuntija- ja koulutusorganisaatio, jossa edellytyksenä on erikoistunut ja vahva substanssiosaaminen.

KRAO oli mukana keväällä 2021 valmistuneessa selvityksessä, jossa selvitettiin mahdollisen yhteisen ammatillisen koulutuksen yhtiön perustamista ja KRAO:n asemaa yhtiöittämisen toteutuessa. Kaupunginhallitus on selvityksen valmistuttua päättänyt ammatillisen koulutuksen yleishyödyllisen yhtiön perustamisesta Kouvolan kaupungin ja Kouvolan aikuiskoulutussäätiön kesken.

Tarkastuslautakunnan havainnot

Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä, että KRAO Oy:n rooli valtakunnallisena, puolueetonta ja kokonaisvaltaista rautatiealan koulutusta tarjoavana koulutusorganisaationa tulee turvata jatkossakin ja säilyttää yhtiön kilpailukyky osaajien rekrytoinnissa.

Kouvolan Asunnot Oy

Kouvolan Asunnot Oy on Kouvolan kaupungin 100 % omistama yhtiö. Yhtiö on perustettu vuonna 1987 ja vuonna 2008 siihen yhdistyi kuntaliitoksen yhteydessä liitoskuntien vuokrataloyhtiöt. Yhtiön hallituksessa puheenjohtajana toimii Petri Kuutti sekä jäseninä Maria Eloranta, Annika Leppänen, Markku Mikkola (vpj), Pertti Paloranta, Eveliina Savolainen ja Jukka Silén. Toimitusjohtaja vaihtui 1.8.2020. Yhtiön toiminnan pääasiallinen toiminta on sen omistamien kiinteistöjen vuokraaminen ja ylläpitäminen. Näiden lisäksi yhtiöllä on isännöinnissä Kouvolan kaupungin omistamia kiinteistöjä. Vuokran määräytymisen peruste on pääsääntöisesti omakustannusvuokra, jonka lisäksi voidaan periä peruskorjaukseen varautumiseen korotettua vuokraa 1-2 euroa/asuinneliö. Yritys on lainsäädännössä yleishyödyllinen yhtiö, joten yrityksen tavoitteena ei ole tuottaa omistajille voittoa.

Yritys tarjoaa kohtuuhintaista asumista kaikille kouvolaalaisille. Kouvolan Asunnoilla on kiinteistöjä 168 kpl, huoneistoja 4 270 kpl ja asukkaita 11 024 henkilöä.

Lähivuosina henkilöstöstä eläköityy useampia työntekijöitä. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi ja uusien työntekijöiden saatavuuden turvaamiseksi yhtiössä on suunnitteilla kehittämistoimenpiteitä.

Yhtiö on taloudellisesti tyydyttävässä kunnossa ja tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Tämä mahdollistaa kiinteistöjen suunnitelmallisten korjausten toteuttamisen sekä kohtuuhintaisten ja laadukkaiden asuntojen tarjoamisen. Kiinteistöjen suunnitelmallisella peruskorjaamisella ja uudisrakentamisella turvataan pitkällä aikavälillä yhtiön omistaman kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen sekä kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen alueellisesti. Peruskorjaaminen on viimeisen kymmenen vuoden aikana jäänyt jälkeen aiheuttaen kiinteistöille korjausvelkaa. Kiinteistöjen peruskorjauksiin ja uudistamisiin tarvittava rahasumma on seuraavina kymmenenä vuotena merkittävä, joka edellyttää kohtuuhintaisuuden säilyttämiseksi kaupungilta lainojen takaamista.

Kuten monessa muussakin vuokrataloyhtiöissä, toiminta ja markkina ovat vakiintuneita. Tämä ei kuitenkaan vastaa enää tulevaisuuden muuttuneeseen asuntomarkkinaan pidemmällä aika välillä. Kouvolan Asunnot on kooltaan merkittävä, kun verrataan kiinteistömäärää muiden kaupunkien vuokrataloyhtiöihin.

Kouvolan Asunnot Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma	TALAN ARVIO
Käyttöasteen säilyttäminen yli 93 %	Käyttöaste % vuokratuloista laskettuna	89,9 %	■
Liikevoitto, joka mahdollistaa toiminnan kehittämisen	Voitto ennen tilinpäätössiirtoja positiivinen	836 tuhatta euroa	▶
Luottotappiot liikevaihdosta enintään 1 %	Luottotappioiden osuus liikevaihdosta %	0,2 %	▶
Saamiset vuokratuotoista liikevaihdosta enintään 3 %	Vuokrasaamisten osuus liikevaihdosta %	2 %	▶
Alhaisen käyttöasteen kiinteistöistä luopuminen 1-3	Lukumäärä (kpl)	Tähteenkatu 25 (18 asuntoa) purettu	▶
Ympäristöohjelman laajentaminen	a) Energiatehokkuus ja uusiutuva energia b) Vastuulliset hankinnat c) Jätteiden määrän vähentäminen	a) otettiin käyttöön b) ei c) muovikeräysastiat käyttöön	⏸
Työllistetään kaksi palkkatukeen oikeutettua pitkäaikaistyötöntä tai velvoitetyöllistettävää	Työllistetty	ei	■
Hankintaperusteissa annetaan lisäpisteitä, jos toimittaja työllistää pitkäaikaistyöttömiä	Huomioitu	ei	■

Kouvolan Asunnot Oy	TP 2020	TP 2019	Muutos-%
Liikevaihto	23 120	23 340	-0,9
Liikevoitto/-tappio	1 924	994	+93,6
Tilikauden voitto/tappio	-239	-69	-446,4

Kouvolan Asunnot Oy:lle asetettiin 8 tavoitetta, joista toteutui joko kokonaan tai osittain 4. Vuonna 2020 asuntojen käyttöaste jäi tavoitellusta yli 93 %:sta noin 90 %:iin. Yhtiön talouteen tällä ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia. Yhtiön omistamien kiinteistöjen sopeuttaminen markkinatilanteeseen on jatkunut aikaisempien suunnitelmien mukaan. Ympäristötoimenpiteisiin panostaminen jatkui vuonna 2020, jolloin yhtiö liittyi Ekokompassi-järjestelmään. Konkreettisia toimenpiteitä oli muun muassa energiankulutuksen seurannan parantaminen, joka jatkuu vielä käyttöönottoprosessilla vuonna 2021. Pitkäaikaistyöttömän työllistäminen ei toteutunut osittain vallitsevan koronatilanteen johdosta.

Tarkastuslautakunnan havainnot

Kaupungin elinvoiman kannalta on tärkeää, että Kouvola Asunnot Oy pystyy tarjoamaan laadukkaita ja kohtuuhintaisia asuntoja tulevaisuudessakin. Tämä kuitenkin edellyttää edellä kuvattujen toimenpiteiden suunnitelmallista ja järjestelmällistä läpiviemistä ja kohtuuhintaisen lainarahoituksen turvaamista.

Merkittävimpien konserniyhtiöiden sitovien tavoitteiden arviointi

Kaupunginvaltuusto on asettanut vuosittaiset tavoitteet merkittävälle tytäryhtiölle. Kaupunginhallituksen konsernijaosto huolehtii käytännön konsernivalvonnan toteuttamisesta Kouvola-konsernissa. Tarkastuslautakunta arvioi myös konserniyhtiöiden toiminnan onnistumista ja esit-

tää näkemyksensä toteutumisesta kannanottoineen seuraavissa taulukoissa.

Kouvolan Asunnot Oy:n ja Kouvolan Rautatie ja Aikuis-koulutuskeskus Oy:n laajempi arviointi on tässä arviointi-kertomuksessa omina lukuinaan.

Toteutunut

Osittain

Ei toteutunut

Ei voida arvioida

KSS Energia Oy

Tavoite	TALAN ARVIO
Sijoitetun pääoman tuotto $\geq 15\%$	
Omavaraisuusaste $\geq 35\%$	
Osinko tilikaudelta 2020 ≥ 8 milj. euroa (maksetaan 2021)	
Asiakastutkimusten tulosten keskiarvo $\geq 8,80$	
Energian toimitusvarmuus sekä sähkön että lämmön osalta $\leq 0,50$	
Kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 10%/a vuoteen 2030 mennessä	
Uusiutuvien energialähteiden osuus omasta sähköntuotannosta $\geq 75\%$ ja lämmöntuotannosta $\geq 75\%$	
Tapaturmataajuus miljoonaa työtuntia kohden $\leq 10,8$	
Työllistetään kaksi palkkatukeen oikeutettua pitkäaikaistyötöntä tai veloitetyöllistettävää	
Hankintaperusteissa annetaan lisäpisteitä, jos toimittaja työllistää pitkäaikaistyöttömiä	

KSS Energia tarjoaa sähköä, kaasua ja kaukolämpöä Kouvolan seudun koteihin ja yrityksiin sekä myy sähköä, energiaosaamista ja -ratkaisuja myös muualle Suomeen. Yhtiölle asetettiin talousarviossa kymmenen vuositavoitetta. Tavoitteet olivat sekä talouteen että hyvin pitkälti yhteiskuntavastuullisuuteen liittyviä.

Tavoitteista toteutui viisi. Asiakastyytyväisyyttä koskeva tavoite ei absoluuttisella mittarilla toteutunut, mutta koska tyytyväisyystaso on varsin hyvä, niin myös se arvioidaan toteutuneeksi. Energian toimitusvarmuus oli myös

erinomaisella tasolla. Taulukon kolme viimeisintä tavoitetta eivät toteutuneet. Työllistämisen osalta toteutui 0,5 htv.

Koronapandemia on luonut yhtiölle taloudellista epävarmuutta, mikä on johtanut investointien lykkäämiseen. Liikevaihto kasvoi edellisestä tilikaudesta noin 5 milj. euroa, mutta alitti silti talousarvioletavoitteen. Tilikauden voitto oli 2,9 milj. euroa, kun lähes 16 milj. euroa tavoiteltiin. Odotukset talouden paranemisesta ovat kytköksissä pandemian loppumiseen.

Kouvolan Vesi Oy

Tavoite	TALAN ARVIO
Kilpailukykyinen veden hinta verrattuna vastaaviin toimijoihin, max. 4,00 (sis. alv 24 %)	
Liikevoitto ja poistot yhteensä > 25 % liikevaihdosta	
Omavaraisuusaste 50 %	
Omistajatuloutus (sis. haittakorvaukset, lainojen korot ja takausprovisiot) 1,7 milj. euroa	
Vedenjakelu poikki > 12h, 0 kpl	
Talousvedestä 70 % pohja- tai tekopohjavettä vuoteen 2020 mennessä	
Vesihuoltoverkostojen saneeraustavoite min. 3 milj. euroa/v	
Työllistetään kaksi palkkatukeen oikeutettua pitkäaikaistyötöntä tai velvoitetyöllistettävää	
Hankintaperusteissa annetaan lisäpisteitä, jos toimittaja työllistää pitkäaikaistyöttömiä	

Kouvolan Vesi Oy:n tehtävänä on huolehtia alueensa vesihuollosta. Yhtiölle asetettiin yhdeksän vuositavoitetta, joista toteutui kuusi. Yhtiön talouden osalta saavutettiin kaikki tavoitteet ja vedenmyyntimäärä säilyi edellisvuosien tasolla. Vedenjakelu oli kerran poikki yli 12 tuntia, joten sitä koskeva tavoite ei toteutunut. Katkos onneksi kosketti vain yhtä taloutta.

Myöskään hankintaperusteita koskeva tavoite ei toteutunut. Yhtiö työllisti yhden pitkäaikaistyöllistettävän, kun tavoite oli kaksi.

Korona häiritsi yhtiön toimintaa tilikaudella. Suunnitellut investointi- ja kunnossapitohankkeet saatiin kuitenkin vietyä läpi kustannustehokkaasti ilman merkittäviä viivästyksiä. Verkostosaneerauksia tehtiin huomattavasti edellisvuotta enemmän, mutta saneeraus- ja uudisinvestointeja on tarve jatkaa tulevina vuosinakin. Hulevesien osuus jätevesistä on edelleen korkealla tasolla, sen määrää tulee jatkossakin pyrkiä pienentämään.

Liikevaihto oli edellisvuoden tasolla. Tilikauden voitto oli 0,39 milj. euroa, kun edellisvuosi oli lievästi tappiollinen.

Kouvolan Innovation Oy

Tavoite	TALAN ARVIO
Asiakaskontaktien määrä 1 200	
Seudulle perustettujen tai sijoittuneiden yritysten lukumäärän lisääminen, joista Kinnon palveluja käyttänyt, 300/150	
Toiminnan kehittämisen mahdollistava taloudellinen tulos ± 0	
Asiakastytytyväisyyksmittaus on tehty ja sen tulos on vähintään 4	
Toimintasuunnitelman vuositavoitteista vähintään 75 % toteutuu hyvin	
Kasvualustojen eteneminen: Railgate Finland Kouvola, Live & Visit Kouvola ja Kouvola Circular Economy	
Työllistetään kaksi palkkatukeen oikeutettua pitkäaikaistyötöntä tai velvoitetyöllistettävää	
Hankintaperusteissa annetaan lisäpisteitä, jos toimittaja työllistää pitkäaikaistyöttömiä	

Kouvola Innovation Oy on kaupungin omistama, voittoa tavoittelematon osakeyhtiö. Konserniin kuuluu tytäryhtiö Kouvolan Yritystilat Oy. Kouvola Innovation Oy:lle asetettiin kahdeksan tavoitetta, joista toteutui kuusi. Konsernin liikevaihto toteutui talousarviota suurempana, mutta tilikausi muodostui kuitenkin 0,58 milj. euroa tappiolliseksi. Konsernin tappiollinen tulos sisältää kiinteistöjen luovutuksista aiheutuneita luovutustappioita. Seudulle sijoittuneiden, yhtiön palveluita käyttäneiden yritysten lukumäärätavoite ei toteutunut.

Koronapandemia aiheutti sen, että yrityksille suunnatut palvelut jouduttiin muotoilemaan uudelleen. Yrityksiä tuettiin antamalla laajasti rahoitus- ja muuta neuvontaa koko loppuvuoden. Resursseja kohdennettiin toimivien yritysten palveluun. Yhtiölle työläs vaihe oli valmistella yksinyrittäjien koronatukihakemukset kaupungin päätöksentekoon. Yhtiön henkilöstö sai hyvää palautetta yksinyrittäjien koronatukiprosessin hoitamisesta. Tilikaudella 2020 yhtiön palveluita käytti kaikkiaan lähes 2 000 yritys- ja henkilöasiakasta.

Kouvolan Teatteri Oy

Tavoite	TALAN ARVIO
Tuottaa 6 uutta ensi-iltaa	▶
Esityksiä järjestetään 100-115	▶
Katsojatavoite 15 000	◻
Yleisötyötavoite 2 800	◻
Tilikauden 2020 tappio enintään 70 000 euroa	▶
Päänäyttämön täyttöaste 35 %	▶
Pääsylippujen osuus kaikista tuotoista 14 %	◻
Työllistetään kaksi palkkatukeen oikeutettua pitkäaikaistyötöntä tai veloitetyöllistettävää	◻
Hankintaperusteissa annetaan lisäpisteitä, jos toimittaja työllistää pitkäaikaistyöttömiä	◻

Kouvolan Teatteri Oy:n toimialana on teatterin ylläpitäminen ja teatteritoiminnan harjoittaminen Kouvolassa. Yhtiölle asetettiin yhdeksän tavoitetta, joista toteutui neljä. Koronapandemia keskeytti toiminnan, joten yhtiö ei ole itse voinut vaikuttaa kolmen tavoitteen (katsojatavoite, yleisötyötavoite ja pääsylippujen osuus tuotoista) toteutumiseen. Yhtiössä oli toiminnan keskeytymisen vuoksi

kahdet YT-neuvottelut ja lomautuksia, joka on osaltaan rajoittanut palkkatukityöllistämistä.

Kaupunki teki avustuksiin tilikaudelle 10 %:n leikkaukset, mutta valtionosuuksiin tuli vastaavasti parannusta. Yhtiö sai myös koronataukea toiminnallensa. Yhtiö joutui kuitenkin lomauttamaan henkilöstöään talouden sopeuttamiseksi, ja teki lopulta 73 tuhatta euroa voittoa.

Kaakkois-Suomen Tieto Oy

Tavoite	TALAN ARVIO
KS-Tiedon ja ICT Kymin yhdistymisen synergiaetujen sekä maakunnallisen volyymin tuomat kustannussäästöt (esim. yhteiset lisenssit, ohjelmat ja palvelualustat)	?
Päivitetään yhteiset palvelukuvaukset ja yhtenäiset toimintamallit vastaamaan uutta tuotteistusta	▶
Asiakastytyväisyys tasolla 3,0	▶
Palvelupyyntöjen (SLA) vasteaika Kouvolan kaupungin osalta	▶
Tilaaajajohdon kanssa käytävät keskustelut ja toiminnan jatkuva kehittäminen asiakaskohtaisesti	?
Työllistetään kaksi palkkatukeen oikeutettua pitkäaikaistyötöntä tai veloitetyöllistettävää	■
Hankintaperusteissa annetaan lisäpisteitä, jos toimittaja työllistää pitkäaikaistyöttömiä	■

Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n tehtävä on tuottaa ICT-palveluja omistajien tarpeisiin. Kouvola omistaa yhtiön 61-prosenttisesti. Yhtiölle asetettiin seitsemän tavoitetta, joista toteutui kolme. Kahden tavoitteen toteumaa on haasteellista arvioida, koska toteumaa on tilinpäätöksessä kuvattu epäselvästi eikä yhtiö ole itse ottanut kantaa, toteutuivatko tavoitteet vai ei.

Yksi tavoite liittyi vasteaikaan, jonka mukaan 80 % palvelupyyntöistä tuli valmistua määräajassa. Tämä tavoite toteutui. Olisi mielenkiintoista tietää, kuinka nopeasti asiakas saa yhteyden palveluun.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tavoite tilaaajajohdon kanssa käytävistä keskusteluista ja toiminnan jatkuvasta kehittämisestä tulisi olla itsestäänselvyys

kaikissa yhtiöissä ilman, että sitä asetetaan vuositavoitteeksi. Työllistämiseen liittyvät tavoitteet eivät toteutuneet.

Tilikaudella 2020 yhtiön päätoimipiste muutti uusiin tiloihin, jolloin koko toiminta saatiin samaan kiinteistöön. Kymsoten perustietotekniikkapalvelut siirrettiin yhtiön vastuulle. Samalla käynnistyi ympärivuorokautinen Service Desk -palvelu, jota varten tehtiin merkittävä määrä rekrytointia. Koronapandemia aiheutti palvelulle mittavaa kuormitusta, kun asiakkaat siirtyivät etätöihin. Pandemia lisäsi myös laitetoimitusten määrää.

Liikevaihto kasvoi merkittävästi edellisvuodesta. Yhtiö teki voittoa 375 000 euroa.

Vuoden 2020 tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tavoitearvioinnissa arviointikriteerinä on valtuuston asettama tavoite. Arvioinnissa on kiinnitetty huomiota erityisesti niihin tavoitteisiin, jotka eivät ole toteutuneet. Mikäli toimielimet eivät ole perustelleet valtuuston asettamien tavoitteiden ja toteutuneen toiminnan eroja, voi tarkastuslautakunta pyytää selvityksiä asianomaisilta toimielimiltä.

Toiminnan vuositavoitteet pohjautuvat Kouvolan kaupunkistrategiaan, joka on hyväksytty valtuustossa 29.1.2018. Elinvoiman kasvu- ja Hyvinvoinnin kasvu-strategiaohjelmat on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.9.2019. Strategiaohjelmat ohjaavat talousarvion toiminnallisia tavoitteita strategiaa tarkentaen. Tarkastuslautakunta arvioi vuosittaisten toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Tavoitteiden sitovuustaso on lautakuntataso. Sitovia toiminnan vuositavoitteita sisältyi talousarvioon yhteensä 43 kpl, jakautuen seuraavasti:

Kaupunginhallitus	13
Liikunta- ja kulttuurilautakunta	5
Tekninen lautakunta	10
Rakennus- ja ympäristölautakunta	5
Kasvatus- ja opetuslautakunta	5
Maaseutulautakunta	4
Kymen jätelautakunta	1

Tavoitteiden toteutumisen arviointi on jaoteltu strategian näkökulmiin (elinvoiman kasvu, hyvinvoinnin kasvu, statuksen kasvu ja sisäisen toiminnan kehittäminen). Tarkastuslautakunnan arviointikriteereinä käytetään seuraavaa asteikkoa: toteutunut (90-100 %), toteutunut osittain (yli 50 %) ja ei toteutunut (alle 50 %). Lisäksi arvioinnissa on huomioitu haastattelujen ja kirjallisen materiaalin perusteella saadut lisäselvitykset.

Tavoitteiden, joissa mittarina on käytetty asiakastytyvyyttä, toteutumista on arvioitu sekä lähtöarvojen että tavoitearvojen perusteella. Mikäli toteutunut arvo on heikentynyt lähtöarvosta, on tavoite arvioitu vain osittain toteutuneeksi, jos toimenpiteitä on kuitenkin tehty tavoitteen saavuttamiseksi.

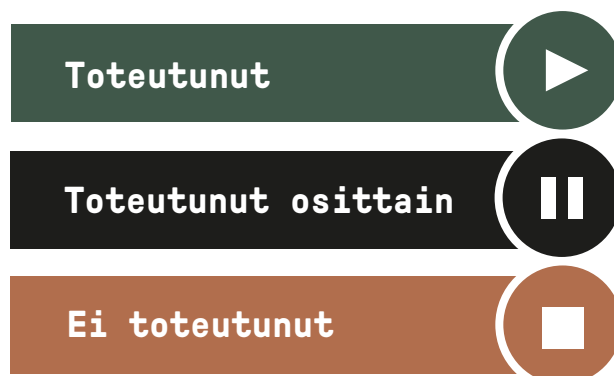
Yhteenvedon tavoitteista tarkastuslautakunta arvioi, että 24/43 on toteutunut (55,8 %), 15/43 (34,9 %) on toteutunut osittain ja etenemässä, 4 tavoitetta ei toteutunut (0,9%).

Kaikilta osin mittareiden määrälliset tavoitearvot (suunnitelmien ja tapahtumien lukumäärät jne.) eivät kerro toimenpiteiden vaikuttavuutta ja laatua. Joidenkin tavoitteiden osalta toteutumisen arviointi jää suuntaa-antavaksi ja sanalliseen kuvaukseen perustuvaksi.

Tarkastuslautakunnan arvio

Tarkastuslautakunta toteaa, että toiminnallisten tavoitteiden toteuttamiseksi kaikilla toimialoilla on toimenpiteitä tehty ja tavoitteista 39/43 on joko kokonaan tai osittain toteutunut. On huomioitava, että tavoitteet vuodelle 2020 on asetettu aikana, jolloin koronapandemiasta ei ollut vielä minkäänlaista tietoa ja sen vaikutukset ovat kuitenkin olleet merkittävät kaikilla toimialoilla. Tilivelvolliset eivät ole kaikilta osin voineet pandemia-aikana vaikuttaa tavoitteiden toteutumiseen.

Kuvaaja 12 Tarkastuslautakunnan arvion kriteerit

Kuvaaja 13 Lautakuntien lyhenteet

Lyhenne	Lautakunta
KH	Kaupunginhallitus
LIKU	Liikunta- ja kulttuurilautakunta
TELA	Tekninen lautakunta
RYMLA	Rakennus- ja ympäristölautakunta
KAOP	Kasvatus ja opetuslautakunta
MALA	Maaseutulautakunta
JÄTE	Kymen jätelautakunta

Elinvoiman kasvun tavoitteet	TALAN ARVIO	Peruste arvioinnille
1. Kouvolan aseman vahvistaminen Pohjois-Euroopan logistisena keskuksena (TELA)	▶	
2. Kulttuuriverkostojen edistäminen (LIKU)	▶	
3. Ammatillisesta koulutuksesta valmistuu riittävästi osaavaa työvoimaa (KAOP)	⏸	Toimenpiteitä on tehty, mm. koulutuksen keskeytysten vähentämiseksi.
4. Toisen asteen koulutuksen ja korkeakoulujen välinen yhteistyö kehitty. Opiskelijoiden valmiudet jatko-opintoihin paranevat (KAOP)	⏸	Väyläopintojen suoritustiedot KSAOn osalta eivät kirjaudu tilastointijärjestelmään. Korona ja etäopetus tuonut haasteita. Väyläopintojen kehitystyö jatkuu.
5. Kaupungin viestinnän vaikuttavuuden ja suunnitelmallisuuden lisääminen. Kaupungilla ja Kinnolla on yhteinen viestintä- ja markkinointiohjelma, johon toimialojen viestintäsuunnitelmat pohjautuvat (KH)	⏸	Ohjelma valmistunut, suunnitelmat kesken.

Statuksen kasvun tavoitteet	TALAN ARVIO	Peruste arvioinnille
1. Elinvoiman kasvu- ja hyvinvoinnin kasvu -ohjelmiin sisältyvien tavoitteiden ja kasvunkärkien projektointi tekemiseksi (KH)	▶	
2. Kävelyä, pyöräilyä ja luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia lisätään (TELA)	▶	
3. Liikenneturvallisuussuunnitelman toimenpideohjelman toteuttaminen (TELA)	▶	
4. Asukkaat ovat tyytyväisiä keskustan puistojen hoidon tasoon sekä pääkatujen kuntoon (TELA)	⏸	Tyytyväisyysmittauksissa jäätiin osittain alle lähtö- ja tavoitearvojen, korvausinvestointeja toteutui tavoitteen verran.
5. Vapaa-ajanasukille suunnatun tiedottamisen kehittäminen vapaa-ajanasukasohjelman painotusten mukaisesti (MALA)	■	Toimenpiteet eivät johtaneet tyytyväisyyden paranemiseen, heikkeni hieman lähtöarvosta.

Hyvinvoinnin kasvun tavoitteet	TALAN ARVIO	Peruste arvioinnille
1. Lasten ja nuorten liikkuminen lisääntyy varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisella asteella (KAOP) 2. Joukkoliikenteen kehittämisessä painotetaan työmatka- ja opiskeluliikennettä (KH) 3. Asiakkaan oman roolin vahvistaminen hyvinvoinnin edistämiseksi (LIKU) 4. Laaditaan Kouvolan hiilineutraalisuuskartta HINKU-foorumin tavoitteiden mukaisesti (RYMLA) 5. Kehitetään luonnon monimuotoisuutta kaupungin omistamilla alueilla ympäristöohjelman mukaisesti (RYMLA) 6. Toteutetaan maankäytön toteuttamissuunnitelmassa vuodelle 2020 asetetut tavoitteet asuin- ja yritystonttutuotannon osalta (TELA) 7. Selvitetään menettelytavat purkumateriaalien varastoinnin ja kierron hallintaan ja hyödyntämiseen (TELA) 8. Ilmastokestävän ruokailun edistäminen joukkoruokailussa (TELA)	 	
9. Opetuksessa, koulutuksessa ja kasvun tuessa vahvistetaan tulevaisuuden taitoja kuten työelämätaitoja, vuorovaikutustaitoja, itsensä johtamista ja sometaitoja (KAOP) 10. Kaupungin ja Kymsoten välinen ennalta ehkäisevä asiakastarpeeseen vastaava yhteistyö vahvistuu sekä vastuut ja roolit on määritelty (KH) 11. Kuntalaisten ja järjestöjen kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan johtamisessa tehokkaita toimintatapoja (KH) 12. Asiakaskokemuksen ymmärrystä lisätään (LIKU) 13. Hyvinvointia edistäviä tapahtumia ja tempauksia tuotetaan sisäisissä verkostoissa (LIKU) 14. Tilojen uudistaminen lapsia, nuoria ja perheitä houkutteleviksi (LIKU)	 	Toimenpiteitä tehty, mittareita ei ole esitetty. Hyvinvointisuunnitelma valmistunut, jatkossa mittareiden seuranta tärkeä. Kymsote-yhteistyöhön on luotu pysyviä rakenteita, yhteistyötä on tarpeen kehittää edelleen erityisesti lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa. Uusia toimintatapoja otettu käyttöön koronan seurauksena. Miten laatua seurataan? Käyttökokemuksia hankittu ja osallisuutta lisätty. Asiakastytyväisyys jäi tavoitteesta 4,3/4,5, lähtöarvoa ei määritelty. Tapahtumien luonnetta muutettu, määrällisestä tavoitteesta jäätiin jälkeen (6/10). Kirjastopalvelujen osalta toteutunut ja toteutuksia jatketaan tulevaisuudessa.

Sisäisen toiminnan kehittämisen tavoitteet	TALAN ARVIO	Peruste arvioinnille
1. Kouvolan kaupungin palkkatukijaksojen toteutuma lisätään ja pyritään vahvistamaan palkkatuella työllistyvien arviointia ja ohjausta työmarkkinoille tai uudelleen koulutukseen (KH) 2. Työhyvinvointijohtaminen kehittyä ja työkyvyn tukeminen paranee (KH) 3. Säästötoimenpiteet toteutetaan vastuullisesti ja hallitusti (KH) 4. Digitaalisen turvallisuuden vahvistuminen (KH) 5. Digitalisaation potentiaali hyödynnetty talousarvion raamissa (KH) 6. Kaupungin sopimusvalvonnan prosessin tehokkuus kasvaa digitalisoinnin tuella. Sähköisen sopimushallinnan sopimusohjat ovat toimialojen yhteiskäytössä ja toimialojen valmiutta luoda uusia sopimusohjia vahvistetaan koulutusta tarjoamalla (KH) 7. Asukkaiden tyytyväisyys hyötyjätepisteverkostoon ja sen toimivuuteen (JÄTE) 8. Nykyistä pienempi sairauspoissaolojen ja tapaturmien määrä (MALA) 9. Asiakastyytyväisyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/ tai kohottaminen (RYMLA) 10. Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien määrän aleneminen (RYMLA) 11. Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien väheneminen (TELA)	 	
12. Henkilöstö osallistuu aktiivisesti uuden organisaation jalkauttamiseen. Johtamisen rakenteet palvelevat toimintaa. Koulutussuunnitelma ohjaa toimintaa ja tiedolla johtamisen rakenteet on luotu (KAOP)		Toimintoja ja toimintamalleja on uudistettu, henkilöstön fiilismittari ja sairauspoissaolot jäivät alle tavoitteen.
13. Talousarvioon sisältyvien säästötavoitteiden toteuttaminen sekä Kymsoten maksuosuuden toteuttaminen suunnitellusti (KH)		Säästötavoitteet toteutuivat, tulojen alituksia syntyi, Kymsoten maksuosuuteen vaikutti alijäämäkirjaus.
14. Kaupungin toiminnan taloudellisuus, tuloksellisuus, vaatimustenmukaisuus ja häiriöttömyys. Organisaation kokonaisvaltaista riskienhallintatyötä tuetaan sähköisellä järjestelmällä ja päivittämällä asiaan liittyvä keskeinen säännöstö ja ohjeistus (KH)		Järjestelmähankinta kesken ja ohjeistus siirtynyt vuodelle 2021.

Sisäisen toiminnan kehittämisen tavoitteet

TALAN ARVIO

Peruste arvioinnille

15.	Lomituspalvelujen tiedottamisen parantaminen maatalousyrittäjille, henkilöstölle ja sidosryhmille sekä yhteistyön kehittäminen heidän kanssaan palvelutuotannon tehostamiseksi (MALA)	II	Tyytyväisyydessä hieman tavoitteen alapuolella.
16.	Asiakastyytyväisyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/ tai kohottaminen (TELA)	II	Asiakastyytyväisyys jäi hieman alle tavoitteen 3,1/3,22 viranomaistoiminnassa tavoite ylitettiin 9,2/8,7.
17.	Asiakastyytyväisyys säilyy nykyisellä hyvällä tasolla tai paranee. Asiakastyytyväisyyttä mitataan viljelijä-tukipalvelujen viranomaistoiminnan osalta arvoasteikolla 1-4 ja lomitustoiminnan osalta arvoasteikolla 1-5 (MALA)	■	Tyytyväisyys hieman lähtöarvoja ja tavoitearvoja alhaisempi.
18.	Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä (RYMLA)	■	Jäi tavoitetta alhaisemmaksi 8,1/9,5.
19.	Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä (TELA)	■	Jäi alle tavoitearvon 7,6/8,1.

Yhteistoiminta

Yhteistoiminta sisältää sosiaali- ja terveyspalvelujen ostot ja niihin liittyvät kaupungille jäävät muut kustannukset sekä palo- ja pelastustoimen kustannukset. Kouvolan kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämis- ja tuottamisvastuu siirtyi 1.1.2019 sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymälle (Kymsote).

Vuonna 2020 toiminnassa jouduttiin tekemään merkittäviä muutoksia, mm. kiireettömän hoidon alasajolla, jotta turvattiin poikkeusolojen aikainen toiminta. Erikoissairaanhoidon ja osaa leikkaustoiminnasta kyettiin palauttamaan alkukesästä. Kuntouttavaa työtoimintaa jouduttiin supistamaan poikkeusolojen takia, tämän seurauksena työmarkkinatuen kuntaosuus ylittyi talousarviossa suunnitellusta. Samoin ylittyi Kouvolan kaupungin maksuosuus erikoissairaanhoidon osalta, ylitys suunnitellusta oli 7 milj. euroa.

Kymenlaakson alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma valmistui syksyllä 2020. Suunnitelma on keskeinen apuväline terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi, tavoitteiden asettamisessa sekä hyvinvointityön seurannassa.

Kymsoten tilinpäätös vuodelta 2020 oli 33,5 milj. euroa alijäämäinen. Kouvolan kaupungin osuus alijäämästä on 14,5 milj. euroa.

Suurimpana riskinä Kymsoten osalta on kustannusten nousu ja alijäämien kasvaminen vuosien 2021 ja 2022 aikana. Kuntayhtymän alijäämät on katettava ennen mahdollisten hyvinvointialueiden muodostumista. Myös kasaantunut palvelutarve koronapandemian rajoitusten jälkiseurauksena aiheuttaa kustannuspaineita. Talouden sopeuttamistarve Kymsotella on suuri.

Kokonaisuutena toimintakatteen 5 milj. euron ylitys aiheutui Kymsoten alijäämän kattamiseen varautumisesta eli 14,5 milj. euron kirjauksesta vuodelle 2020.

Konsernipalvelut

Konsernipalveluihin kuuluu tarkastuslautakunta sekä muu kaupunginhallituksen alainen konsernipalvelujen toiminta. Konsernipalvelut muodostuu seuraavista palveluista: hallinto, hankinnat ja viestintä, henkilöstöpalvelut, talous ja tietohallinto, tilapalvelut sekä hyvinvointi ja elinvoima.

Poikkeuksellinen vuosi muutti merkittävästi työn tekemisen tapoja, kun henkilöstö siirtyi pääasiassa etätöihin. Samalla on otettu käyttöön uusia sähköisiä palveluja, jotka ovat mahdollistaneet etätöskentelyn.

Jatkuvat muutokset, henkilöstöön kohdistuvat säästötoimenpiteet ja koronavirusepidemia ovat aiheuttaneet epävarmuutta, millä on ollut vaikutusta henkilöstön kuormittumiseen.

Joukkoliikenteeseen koronapandemialla on ollut merkittävä vaikutus käytön vähenemisenä. Kymenlaakson yhteislippu otettiin käyttöön vuonna 2020.

Suurimmat haasteet kohdistuvat koko kaupunkiorganisaation tasolla henkilöstön työhyvinvointiin ja osaamisen varmistamiseen sekä toimitilojen merkittävään korjaustarpeeseen lähivuosien aikana.

Kaupunginhallituksen käyttötalouden toimintakatteen toteuma oli 90 % muutettuun talousarvioon nähden, alitus 2,7 milj. euroa. Tulo- ja menoarvioita piennettiin vuoden aikana koronaan liittyen, mm. joukkoliikenteen ja tilapalveluiden osalta.

Konsernipalveluiden talousarvioon sisältyvät talouden tasapainottamistoimenpiteet toteutuvat täysimääräisesti.

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Lautakunta järjestää kasvun ja oppimisen sekä lapsiperheiden tukemiseen liittyvät palvelut ja siinä tarkoituksessa huolehtii mm. varhaiskasvatustalain, perusopetuslain, lukiolain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja nuorisolain, oppilas- ja opiskelijahuoltolain, vapaasta sivistystyöstä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä. Kasvatus- ja opetus -toimialaan sisältyvät varhaiskasvatus, perusopetus, toisen asteen koulutus sekä kasvun tuen palvelut.

Poikkeuksellinen vuosi näkyi kasvatus- ja opetuspalveluissa merkittävällä tavalla. Lomautukset ja organisaatio-uudistus samaan aikaan koronapandemian tuomien haasteiden kanssa oli todella haasteellinen yhtälö. Rajoitukset ja etätöskentely heijastuivat myös varhaiskasvatukseen, jossa oli keväällä 30 % lapsista hoidossa normaalioloihin verrattuna. Tämä aiheutti myös merkittävän vähennyksen varhaiskasvatuksesta ennakoituihin maksutuottoihin.

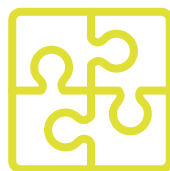
Palveluverkkouudistukset etenivät suunnitellusti. Syntyvyyden lasku ja oppilasmäärän väheneminen tulevaisuudessa osoittavat, että palveluverkkouudistusta on tarpeen jatkaa.

Useat organisaatio-uudistukset, riittävien kehittämisresurssien ja osaavan henkilöstön turvaaminen tulevaisuudessa avainhenkilöiden eläköityessä ovat toimialan haasteena tulevaisuudessa. Palveluverkkouudistukset ovat myös henkilöstömitoituksen kannalta tarpeen toteuttaa, koska mitoitus nykyiseen palveluverkkoon nähden on niukka.

Kasvatus- ja opetus -toimialan käyttötalouden toimintakatteen toteuma oli 98,9 % muutettuun talousarvioon nähden, alitus 1,5 milj. euroa.

Liikunta ja kulttuuri

Toimialalla tuotetaan kuntalaisten hyvinvointia ja kehittämistä edistävät palvelut. Liikunnan ja kulttuurin palvelut tuottavat laadukkaan arjen ja vapaa-ajan Kouvolassa. Tavoitteena on parantaa kaupungin asukkaiden hyvinvointia ja vireyttä sekä edistää ihmisten itse kokemaa terveyttä. Liikunnan ja kulttuurin toimialalla toteutettiin mittavat rajoitustoimenpiteet vuonna 2020. Samalla kehitettiin uudenlaisia palvelumuotoja, joilla edistettiin palvelujen saatavuutta tietoverkkojen välityksellä. Tämä palvelu ei kuitenkaan pysty saavuttamaan kaikkia kuntalaisia ja hyvinvointivajeen vaikutukset muodostavat riskin kasvavalle sote-palvelujen tarpeelle jatkossa. Myös tällä toimialalla toimitilojen osalta on tarpeen viedä palveluverkkouudistusta eteenpäin, koska heikkokuntoiset tilat muodostavat toiminnallisen riskin.

Toimialan talous toteutui alle muutetun talousarvion (poikkeama 1 %). Toimintatulot jäivät 1,1 milj. euroa alle alkuperäisen talousarvion, koska liikunnan ja kulttuurin tilat ovat olleet koronarajoitusten vuoksi pitkään yleisöltä suljettuina ja tapahtumia on jouduttu perumaan.

Asuminen ja ympäristö

Asumisen ja ympäristön toimialalla on neljä lautakuntaa; tekninen lautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta, maaseutulautakunta sekä Kymen Jätelautakunta.

Asumisen ja ympäristön toimialalla talouden tasapainottamistoimenpiteet toteutettiin suunnitelman mukaan. Kärkihankkeista Kimolan kanava valmistui elokuussa 2020 ja osoittautui suosituksi kohteeksi veneilijöiden keskuudessa.

Rakennusvalvonnassa sähköisen lupapalvelun käyttö vakiintui pääasialliseksi toimintaympäristöksi.

Teknisen lautakunnan osalta tuotettiin uutta yritys- ja asuintonttivarantoa kaupungin elinvoiman ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi maankäytön toteuttamishjelmassa määriteltujen periaatteiden mukaisesti. Kaupungin roolia

Pohjois-Euroopan logistisena keskuksena vahvistettiin rakentamalla Teholan alueen itäosaan Kullasvaaraan RR-terminaalia sekä siihen tukeutuvia uusia logistiikka-alueita. Vuoden aikana rakennettiin ja parannettiin kaupungin monipuolisia viherympäristöjä viihtyisämmiksi ja turvallisemmiksi.

Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta teknisen lautakunnan alaiset palvelut pääsivät talousarviotavoitteeseensa ja toimintakate oli noin 1,1 milj. euroa parempi talousarvioon nähden. Korona vaikutti palveluiden tulokertymään mutta menojaakin säästy.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan toimintakate toteutuma oli 87,3 %. Toimintakate toteutui siten talousarvioon nähden huomattavasti parempana.

Maaseutulautakunnan muutetun talousarvion toimintakate alittuu 0,3 milj. euroa, joka pääosin johtuu siitä, että laajakais-ta-avustusta ei päästy maksamaan ja henkilöstömenoissa säästettiin.

Lopuksi

Vuosi 2020 on ollut kaikkialla poikkeuksellinen ja oman lisämausteensa Kouvolan kaupungille toi mittavat säästötoimenpiteet ja samaan aikaan käynnissä ollut organisaatiouudistus. Haasteista huolimatta tilanteesta on selviytetty vähintäänkin kohtuullisesti ja samalla on tehty kehittämistyötä ja edunvalvontaa, viety kärkihankkeita eteenpäin ja pidetty kiinni suunnitelmallisesta talouden tasapainottamisesta.

Haasteita on edessä ja näihin haasteisiin reagoidaan mm. strategiatyöllä, investoinneilla ja sisäisen toiminnan jatkuvalla kehittämisellä. Elinvoiman ja hyvinvoinnin kasvu edellyttää investointeja ja palveluverkkoratkaisuja, jotta kyetään tehostamaan tilojen käyttöä, suuntaamaan resurssit oikein ja säilyttämään kiinteistöomaisuuden arvo suunnitelmallisella kunnossapidolla. Kuntatalouden epävarmuus jatkuu, koronapandemian jälkivaikutukset heijastuvat pitkälle tulevaisuuteen, sote-uudistuksen toteutuminen on yhä avoinna, samoin kuin valtiontalouteen tehtävien ratkaisujen vaikutukset kuntien tulopohjaan ja kustannuskehitykseen.

Tarkastuslautakunta kiittää kuluneesta valtuustokaudesta ja toivoo rakentavaa yhteistyötä myös uudelle valtuustokaudelle.

Tarkastuslautakunnan selvityspyynnöt

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että valtuusto pyytää hallitukselta selvitykset seuraaviin esitettyihin asioihin 30.11.2021 mennessä:

Miten varmistetaan talouden sopeuttamistoimenpiteiden toteuttaminen talousarvion 2021 ja taloussuunnitelman mukaisena?

Miten varmistetaan strategisten tavoitteiden ja kasvuohjelmien toimenpidekokonaisuuksien toteutuminen tulevalla valtuustokaudella? Miten strategia aiotaan päivittää toimintaympäristön muutosten ja tulevaisuuden näkymien perusteella?

Ovatko organisaatiouudistusten tavoitteet toteutuneet toivotulla tavalla eri toimialoilla?

Työllistämisen edistäminen – palkkatukimäärärahat keskitettiin konsernipalveluihin ja hallinnointi siirtyi työllistämisyksikön vastuulle. Onko ratkaisulla ollut toivotunlaiset vaikutukset työllistämisen edistämiseen ja työllistämiseen liittyvien toimenpiteiden sujuvuuteen?

KOUVOLA

Kouvolan kaupungin julkaisu 2021

Tekstit: Tarkastuslautakunta / Anne Ukkonen, Minna Ainasvuori ja Kirsi Pelvola/BDO Oy

Taitto: Mainostoimisto Sepeteus **Kuvat:** Kouvolan kaupunki